

ΧΡΥΣΗΓΙΔΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΔΟΥ
ΑΡΧΙΤΕΧΝΟΥ ΤΟΥ ΖΑΠΠΕΙΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ

ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΛΑΣΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ Β

ΔΙΑ ΤΗΝ Α' ΚΑΙ Β' ΤΡΕΙΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΕΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΒΙΒΛΙΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Π. ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

ΕΝ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Γαλατῆ, Γιουκνέκ-Καλδερῆ ἀρ 3

ВІВЛІОФЕНКН

АДМБ'

© SISMANOGLIO
MEZANO

ΧΡΥΣΗ ΔΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΡΙΣΤΟΥΧΟΥ ΤΟΥ ΖΑΠΠΕΙΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ

ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

767

ΤΕΥΧΟΣ Β'

ΔΙΑ ΤΗΝ Δ' ΚΑΙ Β' ΤΑΞΙΝ

0 4 ΙΟΥΛ. 2000

ΒΙΒΛΙΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Π. ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Γαλατῆ, Γενναίων-Καλδερῆμ ἀρ 3

1921

ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΙΟ

Πάντα τὰ αντίτυπα δεόν νὰ φέρωσι τὴν ὑπογραφήν τοῦ
ἐκδότου

Παγγελοῦ

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν Βιβλιοδοτικῶν Καταστημάτων

Π. Ἀγγελίδου

Ἐν Γαλιναῖ. ὁδὸς Καρόντο, ἀριθ. 8.

(16)

ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ

ΦΟΟΓΓΟΛΟΓΙΚΟΝ

Γύμνασμα 1. Εὐρὲ ἀπὸ πόσαις λέξεσι ἀποτελεῖται ἐκάστη τῶν ἑξῆς προτάσεων.

Ὁ ὀκνηρὸς ταχέως γίνεται πτωχός. Πᾶν μέτρον ἄριστον. Ἄργια μήτηρ κακίας. Ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὸν κόσμον εἰς ἕξ ἡμέρας. Ὁ πατήρ μου ἀνεχώρησε χθές. Ὅποιαν χαρὰν προξενεῖ ἡ πρώτη τοῦ ἔτους! Σήμερον εἶμαι εὐτυχής. Βρέχει. Τὰ τέκνα αἰς ὑποτάσσονται εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν. Μὴ καυχᾶσαι διὰ τὰ προτερήματά σου. Μὴ κλέψης.

Γύμνασμα 2. Χώρισον εἰς συλλαβὰς τὰς ἑξῆς λέξεις.

Συλλαβάνω, ἀπεχθές, στρογγύλος, ἀγγεῖον, λιθόστρωτος, στρέμμα, εὐώδης, ἀνθηρός, δένδρον, καρπός, φύλλον, εὐήθης, εὐεξήγητος, εὐυπόληπτος, ἀδενδρος, εὐανδρος, εὐκαιρία, κολακεία, συγγενής, ἀγάλλομαι, περιχαρής, ἐνδακρυς, εὐζωνος, εὐελπῖς, ἀπελπισία, ἐπικίνδυνος, εὐνοϊκός, αὐθημερόν, Αὐγουστος, ἐνθους.

Γύμνασμα 3. Χώρισον εἰς συλλαβὰς διὰ τοῦ διαιρετικοῦ σημείου (-) τὰς ἑξῆς λέξεις: π. χ. Ἄλ-πεις.

Ἄλπεις, ἀγκυρα, σάκος, κόμμα, ἀγγέλλω, φάλλω, ἀντλία, ἄρθρον, εὐσπλαγχνος, ἐμπρός, λαμπτήρ, ἐσφραγισμένος.

Σέρραι, Ἄννα, Ἀσκληπιός, ἄγγελος, ἄλλος, ἄρχων, Σάββατον, πορθμεύς, ἄρκτος.

Γύμνασμα 4. Δείξον τὴν λήγουσαν, παραλήγουσαν, καὶ προπαραλήγουσαν τῶν ἐξῆς λέξεων.

Ἀρετή, ἔπαινος, ἐπισφαλής, ἀνδρεία, αὐταπαρνησία, ἀγαπῶμαι, ἀηδών, ὑπολαίς, κορυφή, ὕψηλός, ὄρεινός, χωρίον, αἶσθημα, χαρμόσυτος, οὐρανός, Παρασκευή, ἑορτή, γαλήνιος, τρικυμία, ἀνθηρός.

Γύμνασμα 5. Τῶν ἐξῆς λέξεων σημείωσον τὴν λήγουσαν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 1, τὴν παραλήγουσαν διὰ τοῦ 2, καὶ τὴν προπαραλήγουσαν διὰ τοῦ 3, ὡς Ἀτ-τι-κή.

Ἀττική, Θεσσαλία, Ἡπειρος, Ἀλβανία, Μακεδονία, Εὐρώπη, Ἀσία, Ἀφρική, Ἀμερική, Ωκεανία, Αὐστραλία, Καλλιόπολις, Δαρδανέλλια, Βόσπορος, Προποντίς, Εὐξείνιος Πόντος, Ἑλλάς, Θῆβαι, Ἀκρόπολις, Ἀθηναί, Ρόδος, Κῶς, Λέσβος, Χίος.

Γύμνασμα 6. Διάκρινον τὰ φωνήεντα ἀπὸ τὰ σύμφωνα τοῦ 4ου γυμνάματος, ὑπογραμμίζων τὰ φωνήεντα οὗτω, Ἀ-ρε-τή.

Γύμνασμα 7. Διάκρινον τὰ φωνήεντα ἀπὸ τὰ σύμφωνα τοῦ 5ου γυμνάματος ὑπογραμμίζων τὰ σύμφωνα ὡς Ἀττική.

Γύμνασμα 8. Χώρισον τὴν σελίδα τοῦ τετραδίου σου εἰς τρεῖς στήλας καὶ γράφον χωριστὰ τὰς ἐξῆς ὀξυτόνους, παραοξυτόνους καὶ προπαραοξυτόνους λέξεις:

Φλυαρία, πρόοδος ἐπιχείρημα, σκέψις, γραμμή, θέαμα, ἠλεκτρισμός, κίνδυνος, κοινωνία, σκοπός, θαυμασμός, κεφαλή, ἡσυχία, φύσις, σκυθρωπότης, σιδηρόδρομος, βαθμός, ναύαρχος, φυλακίς, ἐργάτης, ἥρως, ἁρμονία, ἠχώ, στιγμή, Ἠώ.

Γύμνασμα 9. Ἐκ τῶν ἐξῆς λέξεων χώρισον τὰς περισπωμένας ἀπὸ τὰς προπερισπωμένας.

Φῶς, ποίος, εὐρεῖα, δημιουργῶ, ἦχος, Ἑρμῆς, Ζεῦ, Ἀκταίον, αἴθος, σφαῖρα, θεῖος, δοτήρα, δωρητῶν, κρίμα, οὐς, ἦλος, γῆ, σημεῖον, ζῶν, γεύσις, ἀφηγοῦμαι, βῆμα, ζητῶν, Παῦλος, Ξενοφῶν, Ἀθηναί, πολεμῶ.

Γύμνασμα 10. Χώρισον εἰς 5 στήλας τὴν σελίδα τοῦ τετραδίου σου καὶ γράφον ἐν ἑκάστη τὰς ἐξῆς ὀξυτόνους, παραοξυτόνους, περισπωμένας, προπερισπωμένας καὶ προπαραοξυτόνους λέξεις:

Ἑλένη, κόρμις, εὐθυτενής, ἡμέρα, συγκέντρωσις, θλίψις, ζῆτι, μητρικῶς, ἀληθῶς, σαφής, γνῶσις, ἀγνοία, καλλονή, ὥρατος, ὥραία, ὥρατον, ἀπώλεια, σχολῆς, δυστυχεῖς, εὐεξία, ζῆλος, σιωπηλός, εἶδος, χοῖρος, χαιρε, Ἀνασσα, βασιλεῦ, κλεινέ, μονάρχα, γαληνέ, κραταίε, δοῦλος.

Γύμνασμα 11. Τόνισον ὀρθῶς τὰς ἐξῆς λέξεις:

Τεύχος, ζῶη, αἰθουσα, τραπέζης, ἀγκυρας, τῆς κυανῆς στολῆς, τῆ ὕψηλῆ συκῆ, τῆς ἀνθισμενῆς ἀμυγδαλῆς, τὴν χαλκὴν πύλην, τὸ μετωπιαῖον ὄστειον, τῆς ἀργυρας κλεινῆς, τὰς δολίας γαλας, τὰς σιδηρας θύρας, τὰς χρυσας ταινίας, τῆς θεας Ἀθηνας, ἡ θεῆς Ἀθηναί, τὰς μνας, ἡ τεχνητῆ λεοντῆ.

Γύμνασμα 12. Διάκρινον τὰς ἐξῆς λέξεις εἰς μονοσυλλάβους, δισυλλάβους, τρισυλλάβους, καὶ πολυσυλλάβους λέξεις.

Οὐς, πατήρ, δένδρου, ρίς, ἀδελφός, ξενοδοχεῖον, μήτηρ, βιβλίον, μαθητής, μεταχειρίζομαι, ἄνθρωπος, περιστέρα, λόγος, σῶμα, τράπεζα, μαθήτρια, ἔδρα, κἄθισμα, ποτήριον, σιδηρόδρομος, χοῖρος, χελιδόν, θάλασσα, ψυχὴ τις, μέλας.

άνθραξ, άνθος, άτιμόπλοισιν, φως, φθινόπωρον, πας, ίχθός, ρίζα, όφθαλμός, παράδεισος, δάφνη, ζωή, μακρός, πονηρία, παροιμιώδης, ευώδης.

Γύμνασμα 13. Τόνισον όρθώς τās εξής λέξεις :

Τας άγκυρας, της μνας, της κυανης στολης, ή τεχνη.

Γύμνασμα 14. Τόνισον και πνευμάτισον τās εξής λέξεις :

Οι πολίται οφειλousi να σεβώνται τους νομους της εαυτων πατριδος. Αι ωραι του ετους είναι τέσσαρες εαρ, θερος, φθινόπωρον και χειμων. Ο ρητωρ ωμίλησε μετ' εκτακτου ευγλωττίας. Ο ηλιος φωτιζει και θερμαινει την γην. Η σεληνη είναι σωμα στεροφωτον. Ειδες το ωραιον ζωρον το οποιον μοι εχαρισεν ο προσφιλης μοι θειος. Η εσθης της εξαδελφης μου είναι ερυθρα. Εκ των οδων της πολεως, αλλαι μεν είναι καθαραι αλλαι δε ουχι. Πασα βραχεια συλλαβη τονιζομενη οξυνεται, ως λογος.

Γύμνασμα 15. Τόνισον και πνευμάτισον τās εξής λέξεις :

Ο του ιππου και του ονου ονυξ ονομαζεται οπλη. Εκαστος ημων θα αντιγραφη μικν σελιδα ως χρεος. Αυριον θα εχωμεν εορτην των τριων Ιεραρχων. Εστε ησυχος εως ου ελθω. Χθες ειχομεν ερμηνειαν του ιερου Ευαγγελίου ως και ιεραν ιστοριαν. Εις την Εκκλησιαστικην Ιστοριαν μανθανομεν τον βιον των σοφων πατερων της Ανατολικης Ορθοδοξου ημων Εκκλησιας. Ο ηλιος φωτιζει τους δικαιους εξ ισου και τους αμαρτωλους.

Γύμνασμα 16. Τόνισον τās εξής λέξεις :

Αι εξής λέξεις δασύνονται ως και αι εξ αυτών παραγόμεναι
άβρος, άγιος, άγνος, αίμα, Αίμος, ελας, άλμυρός, άμαξα, άμαρτανώ, άμίλλα, άπαλός, άπαξ, άπλους, άπας, άπτω,

άπλους, άπας, άρμα, άρμοζω, άψικωρος, έβραιος, έδρα, είμαρμενη, έλος, είρκτη, έστια, έταιρος, έτοιμος, εύρισκω, ήλικια, ήδus, ήμερα, ήλιος, ήμερος, ήρως, 'Ηφαιστος, ίδρως, Ιεραξ, Ιερος, όρκος, ώρα και άλλαι πολλαί.

Γύμνασμα 17. Τόνισον τās εξής λέξεις και πνευμάτισον αυτάς.

Σωματα τινα εμειναν αταφα εν τω πολεμω. Ανθρωπος τις μετεβαινει απο Ιερουσαλημ εις Ιεριχω και λησταις περιεπεσεν. Εν τω χωριω συνεδη πυρκαϊα. Ειτε ουτως, ειτε αλλως ημεις θα αναχωρησωμεν αυριον αφευκτως. Εις τινα χωρια τρωγουσιν αρτον εκ κριθης. Ειδε να ζησης τοτε ευτυχης. Λογος ποτε ηκουσθη περι της κακης διαγωγης του ανθρωπου τουτου. Αν ποτε τις επαιτης αιτηση σε ελεημοσυνην τινα,δος αυτω, εαν εχης. Οταν ποτε ανθρωπω τινι δυστωχημα τι συμβη, βοηθει αυτω, ει τι δυνασαι.

Γύμνασμα 18. Τί λέγεται εκθλιψ; Κάμε την εκθλιψιν εις τās εξής λέξεις :

Γράψε ουτω : πολλ' αγαθά.

Πολλά αγαθά, παρὰ ήμέραν, αντί έμοϋ, μετά έσπέραν, επί ήμέραν, μετά όρκου, κατά δλην την ήμέραν, δια αγαπην, μετά άπροσεξίας, πολλά άνθη, μετά υπερηφανείας, μετά όργης, κατά Όμηρον, κατά Εδρυπίδην, επί ώφελεία, όποτε ήλθεν, άμα ήλίω, αλλά ουδείς, τετρα Ιππον.

Γύμνασμα 19. Κάμε την εκθλιψιν εις τās εξής λέξεις :

Έλθε σϋ αντί αυτου. Κατά ετος εορτάζομεν τὰ Χριστούγεννα. Οί εργάται πληρώνονται κατά εβδομάδα. Πληρώσατε μετά ήμέρας τρεις. Έλθε μετά έμοϋ. Παρηλθον τρεις μήνες από του δεν,σε ειδον. Με εξήτησας. Γυμνάζομαι κατά εκάστην ήμέραν. Μή λέγε άλλα αντί άλλων. Έάν ο

Θεός μετά ἡμῶν οὐδείς κατὰ ἡμῶν. Οὐδὲ ἐγὼ γνωρίζω τι. Σὺ ὀμιλεῖς ἀλλὰ αὐτὸς δὲν προσέχει. Προσεύχομαι κατὰ ἐσπέραν.

Γύμνασμα 20. Τὰς ἐξῆς συνθέτους λέξεις χώρισον εἰς τὰ ἀρχικά των μέρη.

Γράψε οὕτω : μετέχω = μετά — έχω.

Μετέχω, ἔφιππος, ἐπίσκοπος, πάροδος, παρεγκεφαλῆς, ὀφθαλμῶν, παρέχω, παρηλθόν, ἀνεχώρησεν, ὀφθαλμῶν, ὑπακούω, ἀνταμοιβή, μεθόριον, νυχθημερόν, παράρτημα, ἀπελπίς, καθαγιαίω, μεθαρμόζω, παρεφρόνησεν, ἐγκαθιδρίω, μεθαύριον.

Γύμνασμα 21. Χώρισον εἰς συλλαβὰς τὰς ἐξῆς λέξεις :

Ἄντεπεξέρχομαι, ὑποπτεύομαι, διαφιλονικῶ, πνεῦμα, λέγω, ἀπόστροφος, ἀνταμοιβή, εὐεργετῶ, εὐάνδρος, Ἄττικη, Παρίσιοι, Ὀδυσσεύς, Ὀμηρος, Εὐρυπίδης, Ἄνδρακλῆς, κάθυγρος, παρωδία, μονωδία, θεράπαινα, κεραυνός, συνάγω, ἔφιππος, θέλγητρον, κακία, κεραυνός, οὐρανός.

Γύμνασμα 22. Τί λέγεται συναίρεσις ; Τὰς ἐξῆς ἀσυναίρετους λέξεις γράψον συναηρημένας οὕτω : ἀγαπῶ, ὁστοῦν κλπ.

Ἄγαπάω, ὁστέον, εὐγενέος, ἀληθέα, ἀνθεα, ἀμυγδαλέα, κατώρθωσον, γέα, ἀρνέομαι, καταργέω, ὁμολογέοντες, πλήροε, ἡ τιμωρέουσα, ὁ δημιουργέων, τῆ πόλει, κυβερνάομεν, κατορθώω, τιμᾶεις, Ἑρμέαι, ὀμιλέει, τῷ βασιλεῖ, ἐξαπατάω, ἡ βοηθέουσα, τὸ ἐλευθερόω, πληρώω.

Γύμνασμα 23. Πῶς τονίζεται ἡ συναηρημένη λήγουσα ; Τόνισον τὰς ἐπομένους συναηρημένας λέξεις :

Γαλαα-η, πάις-παις, ἐνεσταῶς ἐνεστώς, τιμᾶων-τιμῶν, ἀληθέα-ἀληθῆ, ὁστέον-ὁστοῦν, τηρέω-τηρῶ, ἀγαπάεσσα-ἀγα-

πωσα, ἀργυρέα-ἀργυρα, Ἑρμέας-Ἑρμης, μνάα-μνα, συκέα-συκη, νόος-νοῦς, ἡχάα-ἡχῶ, εὐνοος-εὐνοῦς, ἀπλόος-ἀπλοῦς, βασιλέες-βασιλεῖς, ἐπιμελέα-ἐπιμελῆ, αἰδόα-αἰδῶ, Περικλέης-Περικλῆς, διακαέα-διακαῆ, ὑγία-ὑγιῆ.

Γύμνασμα 24. Τόνισον τὰς ἐπομένους συναηρημένας λέξεις.

Χρῦσος-χρῦσος, πορφυρέα-πορφυρα, χρυσεά χρυση, σιδήρεον-σιδηροῦν, εὐκλέα-εὐκλή, ταχύπλοον-ταχυπλοῦν, θηριωδέων-θηριωδῶν, τριηρέων-τριηρῶν, ἀληθέων-ἀληθῶν, δασωδέων-δασωδῶν, γελᾶων-γελῶν, περιπλόου-περιπλοῦ, ἡδέες-ἡδεῖς, αἰδόος-αἰδούς.

Γύμνασμα 25. Τόνισον τὰς ἐπομένους λέξεις :

Πασα βραχεία συλλαβῆ, τονιζομένη ὄξυνεται, ὡς χρόνος. Ἡ θεσει μακρά συλλαβῆ τονίζεται ὡς βραχεία, ὡς λέξις. Ἡ προπαραληγουσα τονιζομένη παντοτε ὄξυνεται, ὡς ἄνθρωπος, εὐγένεια. Ὅταν ἡ ληγουσα εἶναι μακρά, ἡ προπαραληγουσα δὲν τονίζεται, πλην τῶν ἄττικοκλητῶν, ὡς ἡ ἀπόκρεως, καὶ τινῶν φωνηεντοληκτῶν τριτοκλητῶν ὡς πόλεων, τάξεως. Μακρά παραληγουσα προ μακρας ληγουσης ὄξυνεται, ὡς μήλον. Μακρά παραληγουσα προ βραχείας ληγουσης περισπαται, ὡς μήλον. Ἡ ἀσυναίρετος ὀνομαστικῆ, αἰτιατικῆ καὶ κλητικῆ τονιζομένη ἐπὶ τῆς ληγουσης, ὄξυνεται, ὡς ἀκτῆ.

Γύμνασμα 26. Τί λέγεται κρῶσις ; Κατὰ τί διαφέρει ἡ κρῶσις τῆς συναίρεσως ; Πῶς ὀνομάζεται τὸ σημεῖον τῆς κρῶσεως ; Εἰς ποίας λέξεις δὲν τίθεται ἡ κρῶσις ;

Κάμε τὴν κρῶσιν τῶν ἐξῆς λέξεων :

Τὸ ἐλάχιστον, τὸ αὐτό, τὰ ἄλλα, τὰ ἀγαθὰ, τὸ ἔργον, καὶ ἐγὼ, ὁ ἀνὴρ, καὶ ἀγαθός, τὰ ἔργα, καὶ ἔπειτα, τὸ ὄνομα, τὸ ἕτερον, τὸ ἱμάτιον.

Γύμνασμα 27. Τί ὀνομάζεται ἀφαίρεσις; Ποῖον εἶναι τὸ σημεῖον τῆς ἀφαιρέσεως; Ποῖαι λέξεις πάσχουσιν ἀφαιρέσειν; Ἀναφέρατε μερικά παραδείγματα.

Γύμνασμα 28. Τί ὀνομάζεται συναίρεσις; Ἀναφέρατε μερικά παραδείγματα.

Γύμνασμα 29. Διακρίνατε τὰς βραχείας τῶν μακρῶν συλλαβῶν τῶν ἐπομένων λέξεων θέτοντες κάτωθεν αὐτῶν τὸ σημεῖον τῆς μακρότητος (—) ἢ τὸ σημεῖον τῆς βραχύτητος (-).

Ναύτης, σωτήρ, δούλος, γενναῖος, βόες, εἰσελθόντες, ὠραία ὦρατος, ἔλη, προσευχή, πολῖται, Σπαρτιάτης, Μήδεια Τεγεάτης, ἐχθρός, πηγὴ, γλῶσσα, Ἑλλην, φωνή, συναίρεσις, ἀφαίρεσις, φωνήεν, θαῦμα, Μεσσήνη.

Σημ. Ὀνόμασον ἰδιαιτέρως τὰς θέσει μακρὰς συλλαβὰς.

Γύμνασμα 30. Τόνισον καὶ πνευμάτισον τὰς ἐξῆς λέξεις:

Αἱ εσθητες της νεανιδος ταυτης ειναι ερυθραι, κυαναι, φαιαι και λευκαι. Αι ηθικαι κηλιδες ειναι φοδερωτεραι των υλικων. Οδοι τινες της πολεως ειναι καθαραι, αλλαι δε ουχι. Η ωρα της προσευχης σημαίνει. Εκαστος υμων κρατει ανα χειρας μιαν ραβδον ως σπλον. Η ιλαρα οφεις των αθων των παιδων με καταθελεξεν. Η σπλη του ιππου ειναι μεγαλυτερα της σπλης του ονου. Ο ορμος χρησιμευει ως λιμνη δια τα πλοια.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΝ-ΕΠΙΘΕΤΟΝ

Γύμνασμα 31. Ποῖαι λέξεις ὀνομάζονται Οὐσιαστικά; Γράψατε 10 οὐσιαστικά σημαίνοντα πρόσωπον, 10 ὀνόματα

ζῶων, 10 ὀνόματα πραγμάτων. Διάκρινον τὰ συγκεκριμένα ἀπὸ τὰ ἀφηρημένα τῶν κατωτέρω οὐσιαστικῶν.

Γράψε οὕτω: Ἀρετὴ ὄνομα οὐσιαστικόν, ἀφηρημένον βιβλίον ὄνομα οὐσιαστικόν, συγκεκριμένον.

Ἀρετή, βιβλίον, ποιητής, μοῦσα, σωφροσύνη, ἐγκράτεια, βέλος, λέων, λύκαινα, ἄρτος, γνώσις, ὕλη, κριτής, μάστιξ, λαμπάς, μίσος, ἔχθρα, Ἄρης, ρίς, κώδων, εὐγλωττία, ἀσθένεια, φίλια, πυρκαϊά.

Γύμνασμα 32. Διάκρινον τὰ ὀνόματα τῶν δένδρων, ἀνθέων, καρπῶν, λαχανικῶν.

Γράψε οὕτω: Ἴρις οὐσιαστικόν, προσηγορικόν, ὄνομα ἄνθους.

πίτυς	καρυόφυλλον	κόνειον
φηγός	δαλία	Ἴρις
χαμαικέρασον	χρυσάνθεμον	δαυκίον
ροδὴ	κιχώριον (ραδίκι)	ἐλλέβαρος
δάφνη	ὄξαλις	μήκιον
φοίνιξ	κρίνον	ἀκύντον
τεῦτλον	ἔβενος	ἴον

Γύμνασμα 33. Εἰς τὴν θέσιν τῆς—πρὸ τῶν ὀνομάτων θὰ τεθῆ τὸ ἄρθρον.

—κυριώτερα ἐνασχόλησις—κατοίκω—Σουφλίου εἶναι—μεταξοσκωληκτροφία—ὅποια ἐπιτυχέστατα ὑπὸ—φιλοπόνων Σουφλιωτῶν καλλιεργεῖται—εἶδος τοῦτο—ἐμπορίου κατ' ἔτος προσελκύει εἰς—πόλιν ταύτην πολλοὺς ἐμπόρους ἐκ τε—Γαλλίας,—Ἰταλίας καὶ Ἑλῆς—Εὐρώπης. Ἀποφεύγετε—ψεῦδος,—ὀκνηρίαν καὶ—καχὰς συναναστροφάς.—Ἑλληνας ἐνίκησαν—Πέρσας εἰς—Μαραθῶνα καὶ εἰς—Σαλαμίνα.

Γύμνασμα 34. Χώρισον τὴν σελίδα τοῦ τετραδίου σου εἰς τρεῖς στήλας καὶ γράψον χωριστὰ τὰ ἀρσενικά, θηλυκά, καὶ οὐδέτερα τῶν ἑξῆς ὀνομάτων.

Κλητήρ, ἀκρίς, τάπηξ, βότρυς, πέλεκυς, γύψ, Σφίγγξ, ἀμπελών, ὄφρυς, ἄθλον, μῦς, αἰών, Ἦρα, γλαυξ, ἔρις, Κάδμος, Θησεῖον, βραβεῖον, ἔρκος, θήραμα, θυμῶν, μίσος, ἐκδικησις, ἀφορμή, ἀνδράποδον, ἔρος, τέρμα, ἠκεανός, βάθος, πυθμῆν, βοῆς, δράκων, ἀντρον, Ζεῦς, Εὐρώπη, Ἀκρόπολις, Ἄρτεμις, Ἰξίον, νεαῖσις, Εὐρυσθεύς, ἔλαφος, κέρας, δέρας, δορά, δορκάς, Σωκράτης, Ἀλκιβιάδης, Νιόδη, δάμαλις, μόσχος, βήξ, θέλος, τίγρις.

Γύμνασμα 35. Διακρίνον τὰ κύρια ὀνόματα ἀπὸ τὰ προσηγορικά τοῦ προηγουμένου γυμνασματος.

ΠΡΩΤΗ ΚΛΙΣΙΣ

Γύμνασμα 36. Ποῖα ὀνόματα περιλαμβάνει πρώτη κλίσις:

Ἀντίγραφον τὰς καταλήξεις τῆς πρώτης κλίσεως.

Ἐπικὸς ἀριθμ. Ἐπικὸς ἀριθμ. Πληθυντ. ἀριθμ.

	Ἀρσενικὸν	Θηλυκὸν	Ἀρσεν. καὶ Θηλ.
Ὀν.	ας ἠς	α ἠ	αι
Γεν.	ου ον	ας ἠς	ων
Δοτ.	α ἠ	α ἠ	αις
Αἰτ.	αν ἠν	αν ἠν	ας
Κλητ.	α ἠ	α ἠ	αι

Γύμνασμα 37. Κλίνον τὰ ἑξῆς ὀνόματα.

Ἡ μοῖρα, ἡ φάνη, ἡ κριθή, ἡ δικαία, ὁ κριτής, ὁ πολίτης,

ὁ λοχίας, ὁ ταραξίας, ὁ τραπεζίτης, ὁ νεανίας, ὁ ἱεράρχης, ὁ ἱεροδικῆς, ὁ γυμνασιάρχης, ὁ ἀνθοπώλης, ὁ τολμητίας, ὁ φοιτητής, ὁ εὐταξίας.

Γύμνασμα 38. Τονίσατε τὰς ἑξῆς λέξεις:

Οἴκια, θύρα, ὄφελεια, κακία, δικαία, γῆρας, παιδεία, πείρα, ἀγοραία, εὐπειθεία, σαυρα, παχυνία, αὐρα, θαλασσα, ταχυνία, γγραία, θύρα, ἄξεια, ραγδαία, ἔλαια, χυτρα, ὄρχηστρα, δουλεία, λεία χηρα, παλαιστρα, βλακειά, σημαία, ἔλαια, λυρα, πηρα.

Γύμνασμα 39. Νά σχηματισθῆ ἡ κλητική τοῦ ἐνικοῦ καὶ ἡ ὀνομαστική καὶ ἡ αἰτιατική τοῦ πληθυντικοῦ τῶν ἑξῆς ὀνομάτων.

Τοξότης, πρεσβύτες, ζώνη, σμίλη, ὕλη, δημότης, ὀπλιτής, σφύρα, μεσίτης, αἰσχύνη, νίκη, Σπαρτιάτης, στρατιώτης, ἄξινη, τραπεζίτης, μάξα.

Ἡ κατάληξις ας τῆς πρώτης κλίσεως εἶναι μακρά

Γύμνασμα 40. Νά τονισθῶσιν αἱ ἑξῆς λέξεις:

Τῆ φωνή, αἱ φωναί, αἱ ναῦται, ὡ ναῦται, ὁ στρατιωτής, ὡ τελωνά, τῶν θαλασσῶν, τῆς ξηράς, αἱ ἐλαῖαι, τὰς ἐλαῖας, ἡ πείρα, τῆς πείρας, τὰς κραυγαῖς, αἱ κρηναί, οἱ μαθηταί, τῆς ἀληθείας, τὰς φαλαινας, τὰς μουσας, τῶν μαχαιρῶν, ὡ βιβλιοπώλα.

Γύμνασμα 41. Τονίσατε τὰς ἑξῆς λέξεις:

Καθ' ἡμέραν ἐργάζομαι τεσσαρας ὥρας. Ἡ πείρα καὶ ἡ πηρα εἶναι δύο διαφορα πράγματα. Ἡ μητηρ σου εἶναι γραια. Ἡ γη εἶναι σφαιρα στρογγυλη. Ἡ ὄξεια καὶ ἡ βαρεια εἶναι τονοι. Τα πλοια ἔχουσι κεραιας καὶ σημαιας. Ἡ μια εἶναι γραια. Ἡ πηρα του ἐπαίτου εἶναι πληρης. Μια

ἀγοραία ἀμαξα. Ἡ μουσα Εὐτέρπη. Ὅλη ἡ φυτεία κατεστραφη ἀπο πλημμυραν. Ἡ ἐλαία καὶ ἡ λευκή εἶναι δένδρα. Το ρόδον ἔχει ὠραϊαν εὐωδιαν. Ἡ κριεὶς τοῦ δικαστοῦ ἦτο δίκαια.

Γύμνασμα 42. Ποῖαι λέξεις λέγονται ἐπίθετα; Θές πλησίον τῶν ἐξῆς ἐπιθέτων τὸ κατάλληλον οὐσιαστικόν.

Ὠραῖος, πορφυροῦς, ξύλινος, χρυσοῦς, βραχύς, σκληρός, καλός, δίκαιος, ζωηρός, τάλας, βαθύς, πενταπλοῦς, παχύς, βέβαιος, ἡμίους, ταχύς, ἀστερ-δεῖς, μέλας, βλαβερός, ἀθλιός, πτωχός, χαρῖεις, πονηρός, ὠχρός, καλός, χαλκοῦς.

Γύμνασμα 43. Συμφωνία τοῦ ἐπιθέτου πρὸς δύο ἢ πλείονα οὐσιαστικά.

Ὁ λέων καὶ ἡ λεοπάρδαλις εἶναι (σκληρός, ἀγριός, αἰμοβόρος). Ἡ ὄδδος καὶ τὸ λιθόστρωτον εἶναι (ὠραῖος, νεόκτιστος, εὐρύς). Ὁ κήπος καὶ ὁ περίβολος εἶναι (ἀπέραντος). Οὗτος ὁ ἀνὴρ καὶ αὕτη ἡ γυνὴ εἶναι (ἀξιαγάπητος). Τοῦτο τὸ κεράσιον καὶ τοῦτο τὸ ἄπιον εἶναι (ὄριμος). Ὁ σίτος καὶ ἡ κριθὴ εἶναι (ἀφθονός). Ὁ ζωγράφος καὶ ὁ γλύπτης εἶναι λίαν (ἐπιδέξιος). Ὁ μικρὸς υἱὸς καὶ ἡ μικρὰ θυγάτηρ εἶναι (προσεκτικός). Ὁ Γεώργιος καὶ ἡ Ἑλένη εἶναι (σιωπηλός). Ἡ Μαρία καὶ ὁ Παῦλος εἶναι (εὐθυμός). Ὁ Πέτρος καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ εἶναι (εὐχαριστημένος). Τοῦτο τὸ ροδάκινον καὶ τοῦτο τὸ ἀμύγδαλον εἶναι (ἐξαιρέτος).

Γύμνασμα 44. Ἐκαστον τῶν ἐν παρενθέσει ἐπιθέτων θές, ὡς ἀπαιτεῖ ἕκαστον τῶν εἰς αὐτὸ ἀναφερομένων οὐσιαστικῶν μετὰ τοῦ οἰκείου ἀρθροῦ, οἷον τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα, αἱ ἀγαθαὶ γυναῖκες, τῶν ἀγαθῶν παιδῶν.

(Ἀγαθός) ἄνδρα, γυναῖκες, παιδῶν. (Ξύλινος) ποδός, τράπεζα, κιβώτιον. (Τυφλός) ἐπαίτης, τύχη, ἔντερον. (Δίκαιος)

κριτῆ, ἀμοιβήν, ἔργα. (Σπουδαῖος) λόγος, πράξεων, ἔργον. (Κυανοῦς) θαλάσσης, οὐρανέ, ἀνθεσι. (Παχύς) προβάτων, ἀρνάδων, κριθῶν. (Βαθύς ποταμοῦ, αὐλακας, φρέαρ. (Εὐρύς) ναόν, αἰθουσῶν, σταδίων. (Ἐνδοξός) ἄνδρας, ἡμερῶν, ἔργον. (Χρήσιμος) συμβουλῆς, λόγον, πρᾶγμα. (Δυστυχῆς) πατέρα μητέρα, τέκνα. (Ἐπιμελής) ἐργάτης, τεχνίτης, παιδίων. (Νοσήμων) ἐλέφαντα, γαλῆ, ζῦα. (Εὐδαίμων) οἶκος, γονεῖς, τέκνα.

Γύμνασμα 45. Τόνισον τὰς ἐξῆς λέξεις:

Ἐθγενεῖα, δουλεία, κελκεῖα, βασιλεία, ἐλαία, σφαῖρα, γροῖα, πέτρα, πηρᾶ, κωρα, μοῖα, γλωσσα, μοῖρα, χῶρα, ἔρα, ἀληθεία, γλυκεῖα, ὠραία, εὐσεβεία, περῖα, παιδεία, ἑρμαῖα, παλαιστρα, νεολαία, καλυπτρα, ῥομφαία, ραγδαία, ἔκατα, εὐθεία, λυρα, χαριεσσα, κακία.

Γύμνασμα 46. Ἀντίγραφον τρεῖς φορές τὰς καταλήξεις τοῦ ἀρσενικοῦ θηλυκοῦ καὶ οὐδετέρου γένους τῆς δευτέρας κλίσεως.

Καταλήξεις ἀρσεν. καὶ θηλ. γένους. Καταλήξεις οὐδετέρου γένους.

Ἐνικός ἀριθ. Πληθυντ. ἀριθ. Ἐνικός ἀριθ. Πληθ. ἀριθ.

Ὄνομ.	ος	οι	ον	α
Γεν.	ου	ων	ου	ων
Ἀοτ.	φ	οις	φ	οις
Αἰτιατ.	ον	οις	ον	α
Κλητ.	ε	οι	ον	α

Γύμνασμα 47. Κλίνον τὰ κατωτέρω ὀνόματα.

Τὸ ὠραῖον ρόδον, τὸ καλὸν παιδίον, τὸ ἐλαφρὸν πτερόν, τὸ σκληρὸν ξύλον, τὸ πιστὸν ζῦον, τὸ πλούσιον δειπνον, τὸ

ἱερὸν λείψανον, τὸ θερμὸν φαγητόν, τὸ εὐρύχωρον δωμάτιον, τὸ λευκὸν ἀρνίον,

Γύμνασμα 48. Σχημάτισον τὰ τρία γένη τῶν ἑξῆς ἐπιθέτων:

Πονηρός, εὐγνώμων, βέβαιος, εὐδαίμων, ἐλευθερός, νησιεύς, ἀσθενής, πτωχός, εὐφυής, κίτρινος, φίλος, ἄρπαξ, εὐσεβής, ὄρατος, βλαβερός, συγγενής, τίμιος, εὐγενής, ἀθλιός, καλός, ὠφέλιμος, λευκός, δειλός, παχύς, ὠχρός, δυστυχής, βαθύς, τολμηρός, σκληρός.

Γύμνασμα 49. Νὰ σχηματισθῶσιν οἱ τρεῖς βαθμοὶ τῶν ἑξῆς ἐπιθέτων.

Δροσερός, φωτεινός, ἡμερος, ὀκνηρός, θερμός, πιστός, πτωχός, θεῖος, πυκνός, σφοδρός, σεμνός, παιδρός, νέος, λευκός, ξηρός, ἐνδοξος, ἀνόητος, τρυφερός, ψυχρός, ἀθῆος, ὄρατος, φοβερός.

Γύμνασμα 50. Σχημάτισον τὰ τρία γένη εἰς τοὺς τρεῖς βαθμοὺς τῶν ἑξῆς ἐπιθέτων.

Ὁ τοίχος εἶναι ὕψηλός. Ἡ οἰκία εἶναι . . . Τὸ ὄρος εἶναι . . . Ὁ πύργος εἶναι . . . τερός. Ἡ οἰκοδομή εἶναι . . . Τὸ τεῖχος εἶναι . . . Ὁ ἄθως εἶναι . . . τατος. Ἡ Ἴδῆ εἶναι . . . Τὸ οἰκοδόμημα εἶναι . . . Ὁ ρύαξ εἶναι βαθύς. Ἡ τάφρος εἶναι . . . Τὸ πέρασμα εἶναι . . . Ὁ ποταμὸς εἶναι . . . τερός. Ἡ λίμνη εἶναι . . . Τὸ βάραθρον εἶναι . . . Ὁ ὠκεανός εἶναι . . . τατος. Ἡ θάλασσα . . . Τὸ φρέαρ εἶναι . . . Ὁ κήπος εἶναι μέγας. Ἡ οἰκία εἶναι . . . Τὸ δάπεδον εἶναι . . . Ὁ περίβολος εἶναι μείζων. Ἡ σχολή εἶναι . . . Τὸ πεζοδρόμιον εἶναι . . . Ὁ ἀγρός εἶναι μέγιστος. Ἡ ἐκκλησία εἶναι . . . Τὸ λιθόστρωτον εἶναι . . . Ὁ χάρτης εἶναι διαφανής. Ἡ μεμβράνη εἶναι . . . Τὸ ἄλας εἶναι . . .

Γύμνασμα 51. Σχημάτισον τὰ παραθετικά μεταχειριζόμενος τὸ κατάλληλον γένος.

Τὸ ὕδωρ εἶναι ἐλαφρὸν . . . τὸ ἔλαιον . . . καὶ ὁ ἀτμός τοῦ ὕδατος . . . Ἡ θάλασσα εἶναι κυανή, ὁ οὐρανός . . . καὶ ἡ σημαία . . . Τὸ βούτυρον εἶναι λευκόν, τὸ γάλα . . . καὶ ἡ χιών . . . Ὁ Εὐξείνιος εἶναι μέγας, ἡ Κασπία . . . καὶ ἡ Μεσόγειος . . . Ὁ Σοφοκλῆς ἦτο σοφός, ὁ Εὐρυπίδης . . . καὶ ὁ Σωκράτης . . . Ὁ ἄργυρος εἶναι σκληρὸς . . . ὁ σίδηρος . . . καὶ ὁ ἀδάμας . . . Ἡ Ἰσπανία εἶναι ὄρειν . . . ἡ Αὐστρία . . . καὶ ἡ Ἑλβετία . . . Ἡ Ἑλένη ὑπῆρξεν ὄρατι . . . ἡ Ἄρτεμις . . . καὶ ἡ Ἀφροδίτη . . . Ὁ χρυσοῦς εἶναι χρήσιμος . . . ὁ ἄργυρος . . . καὶ ὁ σίδηρος . . . Οἱ ἐλεφαντόδοντες εἶναι σπάνιοι . . . εἰμαργαρίζονται . . . καὶ εἰ ἀδάμαντες . . . Τὸ πῦρ εἶναι λαμπρὸν . . . ἡ ἀστραπή . . . καὶ ὁ ἥλιος . . .

Γύμνασμα 52. Γράψον διαδοχικῶς τοὺς τρεῖς βαθμούς.

Ὁ Περσεὺς ὑπῆρξε πολεμικὸς . . . ὁ Θησεύς . . . καὶ ὁ Ἡρακλῆς . . . Ὁ Γεώργιος εἶναι εὐπειθής . . . ἡ Ἑλένη . . . καὶ ὁ Νικόλαος . . . Ἡ ἅμαξα εἶναι ταχὺ . . . τὸ τέθριππον . . . καὶ ὁ σιδηρόδρομος . . . Τὸ κλίμα τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶναι θερπν . . . τὸ τῆς Νεαπόλεως . . . καὶ τὸ τῆς Νικαίας . . . Ὁ υἱὸς εἶναι εὐγενής . . . ἡ ἀνεψία . . . καὶ τὸ θυγάτριον . . . Ὁ πάππος εἶναι συνετός . . . ἡ μάμμη . . . καὶ ὁ ἐγγονός . . . Ὁ ἀπρονόητος εἶναι ἄχρηστος . . . ὁ ὀκνηρός . . . καὶ ὁ σπάταλος . . . Τὸ ἴον εἶναι εὐώδ . . . ὁ ὑάκινθος . . . καὶ τὸ ρόδον . . . Τὸ ξίφος εἶναι ὀξεῖον . . . τὸ δόρυ . . . καὶ ὁ πέλεκυς . . . Ὁ ξυλουργός εἶναι ἐπιτήδειος . . . ὁ γλύπτης . . . καὶ ὁ ζωγράφος . . . Τὸ στραθίον εἶναι φλόγαρ . . . ἡ κίσσα . . . καὶ ὁ ψιττακός . . .

Γύμνασμα 53. Θες κατά δύο τρόπους τὸν δεύτερον ὄρον τῆς συγκρίσεως.

Γράφε οὕτω: ὁ πατήρ μου εἶναι πλουσιώτερος τοῦ θεῖου μου ἢ (ἄλλως) ὁ θεῖος μου.

Ὁ πατήρ μου εἶναι πλουσιώτερος (β' ὄρος ὁ θεῖος μου). Ἡ Ἑλένη εἶναι ἐπιμελεστέρα (β' ὄρος ἡ Μαρία). Ἡ θυγάτηρ μου εἶναι εὐπειθεστέρα (β' ὄρος ὁ υἱός μου). Πολυτιμότερος ὁ ἐνδοξος θάνατος (β' ὄρος ἡ ἐνδοξος ζωή). Ὁ ἀδάμας εἶναι σπανιώτερος (β' ὄρος ὁ χρυσός). Ὁ χρυσός εἶναι πολυτιμότερος (β' ὄρος ὁ ἀργυρος). Θεωρῶ τὴν ἀνοιξιν ὡραιότεραν (β' ὄρος ὁ χειμὼν). Αἱ νῆσοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶναι θελκτικώτεραι (β' ὄρος ὁ Βόσπορος). Ὁ περίβολος τῆς ἐκκλησίας εἶναι μεγαλύτερος (β' ὄρος τοῦ σχολείου).

Γύμνασμα 54. Τῆς τρίτης κλίσεως τὰ ὀνόματα εἶναι ἄρσενικά, θηλυκὰ καὶ οὐδέτερα καὶ λήγουσιν εἰς τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ εἰς τὰ φωνήεντα α, ι, υ, ω, ἢ εἰς τὰ σύμφωνα ς, ρ, σ, ζ, ψ.

Καταλήξεις.

	Ἐνικός ἀριθμὸς			Πληθυντικός ἀριθμὸς		
	Ἄρσεν. καὶ Θηλ.	Οὐδέτερον	Ἄρσ. καὶ Θηλ.	Οὐδέτ.	Ἄρσ. καὶ Θηλ.	Οὐδέτ.
Ὄνομ.	-ς ἢ —	—	-ες	-α		
Γέν.	-ος ἢ -ως	-ος (ως)	-ων	-ων		
Δοτ.	-ι	-ι	-σι(ν)	-σι(ν)		
Αἰτ.	-ν ἢ -α	—	-αις	-αι		
Κλητ.		—	-αις	-αι		

Γύμνασμα 55.

Ὁ λαμπρὸς ἀστήρ, ὁ σιδηροῦς στατήρ, ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ, ὁ ἐλεήμων σωτήρ, ὁ τακτικὸς πράκτωρ, ὁ κραταῖος αὐτοκράτωρ, ὁ γενναῖος Ἐκτωρ, ὁ ψυχρὸς ἀήρ.

Γύμνασμα 56. Κλῖνον τὰ ἐξῆς ὀνόματα.

Ὁ γέριον, ὁ θεράπων, ὁ ἀδάμας, ὁ γράψας, ὁ λυθείς, ὁ ἐπαινεθείς, ὁ ἐλέφας, ὁ λαθίων, ὁ λέων, ἡ χάρις, ἡ ὄρνις, ἡ θᾶς, ὁ Ἴριος, ἡ νεότης, ἡ νύξ, ὁ γίγας, ὁ πούς, ὁ νέγλος, ὁ ἄπαις, ἡ ἡχώ, ἡ αἰδώς, ὁ βασιλεύς, ὁ γραφεύς.

Γύμνασμα 57. Σχημάτισον ἐκ τριῶν λέξεων ἀφ' ὧν ἀφύπναι τὸ ἐπίθετον εἰς συγκριτικὸν βαθμόν· οἷον ὁ αἰδηρός εἶναι χρησιμώτερος τοῦ χρυσοῦ.

Σιδηρός, χρήσιμος, χρυσός—χάλυψ, σκληρός, σίδηρος,—περιστέρα, μικρός, ὄρνις,—πόλις, μέγα, χωρίον,— παιδεία, πολύτιμος, πλοῦτος,—θάλασσα, βαθύς, λίμνη,— γυναικες εὐσεβής, ἀνδρες,— ἀργία, κακός, πενία,— χρυσός, ὀλίγον, ἀργυρος,— ὕαλος, διαφανής, ὕδωρ,— κύων, νοήμων, γαλή,— Πέτρος, ἐπιμελής, Παῦλος,— ῥόδον, εὐώδες, ἰον, θέρος, ζαρ, θερμόν.

Γύμνασμα 58. Κλῖνον τὰ ἐξῆς ὀνόματα.

τὸ ἀθεώρητον ὕψος,— ἡ μέγιστη ταχύτης,— τὸ ἀχανές πέλαγος,— τὸ ἀναρίθμητον στράτευμα,— τὸ ὑπερένδοξον μεγαλεῖον,— τὸ μέγα καὶ ὑψηλὸν θέαμα,— τὸ ἄπλετον φῶς,— ἡ εὐχαριστήριος δέησις καὶ ἱκεσία,— ἡ δουλικὴ χεὶρ,— ἡ δικαία ἐκδίκησις,— ὁ πιστός ἱκέτης,— ὁ πολὺς χρόνος,— τὸ ρωμαϊκὸν πλῆθος,— ὁ μέγας δάκτυλος,— ὁ ἀσθενὴς πούς,— ὁ μέλας κόραξ,— τὸ βαρὺ κράνος,— τὸ παγὲν αἶμα.

Γύμνασμα 59. Κλῖνον τὰ ἐξῆς :

Ἡ καλλίστη τάξις,— τὸ ἀχαλίνωτον πλῆθος,— ἡ ἀρίστη ἀπόφασις,— ἡ ἐκφρασθεῖσα γνώμη,— ἡ ἀνωτάτη διοίκησις,— τὸ στυγερὸν κακούργημα,— ὁ δόλιος συνωμότης,— τὸ καλὸν ἔθιμον,— ἡ ὡραία καὶ πλουσία πόλις,— ἡ γενέθλιος χώρα.

Γύμνασμα 60. Πόσων ειδῶν εἶναι τὰ ἀριθμητικά; Τι σημαίνουναι τὰ ἀπόλυτα; Τι σημαίνουναι τὰ τακτικά; Τι σημαίνουναι τὰ πολλαπλασιαστικά; **Εἰς** τί λήγουσι ταῦτα; Πόθεν παράγονται τὰ ἐπιρρήματα; **Εἰς** τί λήγουσιν; **Εἰς** τί λήγουσι τὰ ἀφηρημένα οὐσιαστικά.

Γύμνασμα 61. Σχηματίσατε τὰ τακτικά ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι τοῦ 50. Σχηματίσατε τὰ ἀφηρημένα οὐσιαστικά ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι τοῦ 12. Σχηματίσατε τὰ πολλαπλασιαστικά ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι τοῦ 30.

Γύμνασμα 62. Κλῖνον εἰς τὰ τρία γένη τὰ ἀριθμητικά εἰς, τρεῖς, τέσσαρες. Ἐκτός τούτων ποῖα ἄλλα ἀριθμητικά κλῖνονται; Σχημάτισον τὰ ἐπιρρήματα ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι τοῦ 20. Σχημάτισον τὰ τακτικά τοῦ 100, 200, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900, 1000, 2000, 3000, 4000, 5000. Σχημάτισον τὰ ἀφηρημένα οὐσιαστικά τοῦ 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100.

Γύμνασμα 63. Γράφον τοῦ χίλια (1000) τὸ ἀφηρημένον, οὐσιαστικόν, τὸ ἐπίρρημα, καὶ τὸ πολλαπλασιαστικόν. Ποῖα διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ μύριοι στρατιῶται καὶ μυρίοι στρατιῶται; Γράφον τὸ τακτικόν τοῦ 200, τὸ ἀφηρημένον οὐσιαστικόν, τὸ ἐπίρρημα, τὸ πολλαπλασιαστικόν. Γράφον τὸ τακτικόν τοῦ 100, τὸ ἀφηρημένον οὐσιαστικόν, τὸ ἐπίρρημα, τὸ πολλαπλασιαστικόν.

Γύμνασμα 64. Πόθεν παράγονται τὰ χρονικά, τὰ ἀριθμητικά, καὶ εἰς τί λήγουσιν;

Σχημάτισον τοιαῦτα ἐκ τοῦ πρώτος, δεύτερος, τρίτος, τέταρτος. Ὀνομάσατε μερικά ἐπιρρήματα λήγοντα εἰς ἦ, καὶ α, σημαίνοντα τρόπον. Γράφον διὰ γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου τοὺς ἀριθμοὺς ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι τοῦ 50.

Γύμνασμα 65. Κλῖνον τὰ ἑξῆς ὀνόματα:

Εἰς πατήρ, ἐν ἄνθος, μία γυνή, τρία ζεύγη, διακόσιοι τρεῖς στατήρες, τέσσαρες ὥραι, τέσσαρα πτηνά, οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι, χίλιοι καὶ εἰς μαθηταί, τριακόσια καὶ ἐν ἔτη.

Γύμνασμα 66. Διὰ τῶν ἐπομένων λέξεων σχημάτισον προτάσεις μεταχειριζόμενος τὸν συγκριτικὸν βαθμόν. Ὡς: ὁ ἥλιος εἶναι μεγαλύτερος τῆς σελήνης.

Ἡλιος, (μέγας), σελήνη— μόλυβδος, (βαρὺς), σίδηρος,— ὕαλος, (διαφανής), χάρτης,— ξίφος, (δξύς), μάχαιρα,— γυναῖκες, (εὐσπλαγχνικοί), ἄνδρες,— χεῖρες, (παχύς), πρόβατον,— γυνή, (ἀσθενής), ἀνήρ,— περιστερὰ, (μέγας), στραυθίδιον,— ῥόδον, (εὐώδης), κρίνος,— κώνωψ, (ὀχληρὸς), μυῖα,— ὕαλος, (εὐθραυστος), ξύλον,— σκέλη, (μακρὸς), βραχίων.

Γύμνασμα 67. Διὰ τῶν ἐπομένων λέξεων σχημάτισον προτάσεις μεταχειριζόμενος τὸν ὑπερθετικὸν βαθμόν. Ὡς: ὁ καρχαρίας εἶναι ὁ φοβερώτατος τῶν ἰχθύων.

Καρχαρίας, (φοβερός ἰχθύς). Σωκράτης, (σοφὸς Ἕλληνας), κροκόδειλος, (μέγας σαύρα). Κροίσος, (πλούσιος ἀρχαῖοι βασιλεῖς), λέων (ισχυρὸς ζῷον), κολύβριον (μικρὸς πτηνὰ), μέλισσα, (ἐργατικωτάτη ἔντομα), σίδηρος, χρήσιμος μέταλλα), χρυσός, (πλούτιμος), ῥόδον, εὐώδη ἀνθη). ἀστὸς, (θαρραλέος ὄρνεια), κρέας, (θρεπτικὸς τροφαί). γάλα, (ἐφέλιμος τροφαί). οἰνόπνευμα (βλαβερός ποτά). ὑγεία, (πολύτιμος ἀνθρώπινα ἀγαθὰ), τιμὴ, (ἀναγκαῖος ἠθικά ἀγαθὰ).

Γύμνασμα 68. Κλῖνον τὰ ἑξῆς:

Ἡ φιλόσοφος μήτηρ, ἡ προσφιλεῖς θυγάτηρ, ἡ λαίμαργος γαστήρ, ἡ θεὰ Δημήτηρ, ὁ πονηρὸς ἀνὴρ, ὁ πιστὸς κύων, ὁ ἐργατικὸς βοῦς, ἡ ὡραία γυνή, ὁ κεραινοδόλος Ζεὺς, τὸ παχὺ γάλα.

Γύμνασμα 69. Κλίνον τὰ ἑξῆς ὀνόματα.

Τὸ βαρὺ ὕδωρ, τὸ εὐκαμπτον γόνυ, ἡ ξανθὴ θρίξ, τὸ ἀπλετον φῶς, ἡ ἔρημος νύξ, τὸ εὐαίσθητον οὖς, τὸ ἀλμυρὸν ὕδωρ, τὸ βαθὺ φρέαρ, τὸ πάσχον ἡπαρ, ὁ χριστιανὸς μάρτυς, ἡ ταχύπλους ναῦς, τὸ λάμπον ὕδωρ, ὁ φιλικὸς δεσμός, ὁ ἐξοχώτατος πρεσβευτής.

Γύμνασμα 70. Κλίνον τὰ ἑξῆς :

Ὁ θῶς, ὁ λεοντιδεύς, ὁ σφαγεύς, ὁ διερμηνεύς, ὁ βαφεύς, ἡ θλιψίς, ἡ κόνις, ρῆξις, τίγρις, ἀγρία, δξύ, πέπερι, κιννάβαρι, πληθύς, ἡμισυ.

Γύμνασμα 71. Σχημάτισον τροπικὰ ἐπιρρήματα εἰς ὡς ἐκ τῶν ἐπομένων ἐπιθέτων, καὶ γράψον αὐτὰ εἰς τοὺς τρεῖς βαθμοὺς.

Καλός, ἐπιμελής, εὐγενής, δυστυχής, μάταιος, χρήσιμος, ἄγριος, τίμιος, ἐλαφρὸς, ἰσχυρὸς, ἀκίνδυνος, ἐνδοξος, πολῦτιμος, νοήμων, ἡδύς, κακός, πολὺς, πολὺ, μικρός, ἀγαθός, χαρῖεις, εὐκλής, ἀπλοῦς, πτωχικός, ταχύς, ὀλίγος, δξύς, φιλόπονος, ἀμαθής.

Γύμνασμα 72. Σχημάτισον παραθετικὰ ἐκ τῶν ἐπομένων προθέσεων καὶ ἐπιρρημάτων.

Πρὸ	ἐγγύς	ἔξω	κάτω
ὑπὲρ	ἀπὸ	ἐνδον	ἄνω
πλησίον	ὑπὸ	ἔσω	

Γύμνασμα 73. Σχημάτισον τὰ παραθετικὰ τῶν ἑξῆς ἐπιρρημάτων.

Ἐξω, ἐνδον, πέραν, ὀλίγον, μέγας, μάλα, κάτω, ἐγγύς, εὐπαιθῶς, ἄνω, εὐτυχῶς, ἀγνωμόνως, βαθέως, πλουσίως, ἐπιτηδείως, σπουδαίως, σοβαρῶς, γενναίως, θαρραλέως.

ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ

Γύμνασμα 74. Ποῖαι λέξεις λέγονται ἀντωνυμῖαι; Πόσων εἰδῶν εἶναι αὐταί; Ἀποστήθισον καὶ ἀντίγραφον τὰς ἀκολουθούσας ἀντωνυμίας.

Α' Προσωπικαὶ ἀντωνυμῖαι

Ἑνικός ἀριθμὸς.

	α' πρόσωπον		β' πρόσωπον			γ' πρόσωπον			
	ἄρσ.	θηλ.	οὐδ.	ἄρσ.	θηλ.	οὐδ.	ἄρσ.	θηλ.	οὐδ.
*Ὀν.	ἐγὼ		σύ	αὐτός	αὐτή	αὐτό	αὐτός	αὐτή	αὐτό
Γεν.	ἐμοῦ καὶ μου		σοῦ	αὐτοῦ	αὐτῆς	αὐτοῦ	αὐτοῦ	αὐτῆς	αὐτοῦ
Δοτ.	ἐμοὶ καὶ μοι		σοι	αὐτῷ	αὐτῇ	αὐτῷ	αὐτῷ	αὐτῇ	αὐτῷ
Αἰτ.	ἐμὲ καὶ με		σέ	αὐτὸν	αὐτήν	αὐτό	αὐτὸν	αὐτήν	αὐτό

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς

*Ὀν.	ἡμεῖς	ὑμεῖς	αὐτοὶ	αὐταὶ	αὐτὰ
Γεν.	ἡμῶν	ὑμῶν	αὐτῶν	αὐτῶν	αὐτῶν
Δοτ.	ἡμῖν	ὑμῖν	αὐτοῖς	αὐταῖς	αὐτοῖς
Αἰτ.	ἡμᾶς	ὑμᾶς	αὐτούς	αὐτάς	αὐτὰ

Γύμνασμα 75. Ἀντίγραφον τὰς ἑξῆς ἀντωνυμίας.

Β' Κινητικαὶ ἀντωνυμῖαι

Α' πρόσωπον

Ἑνικός ἀριθμὸς

*Ἄρσ.	ἐμός = ἰδικός μου	} εἰς κτήτωρ καὶ ἐν κτήμα
Θηλ.	ἐμή = ἰδική μου	
Οὐδ.	ἐμὸν = ἰδικόν μου	

Πληθυντικός ἀριθμὸς

Ἄρσ.	ἐμοὶ=ἰδικοί μου	} εἰς κτήτωρ καὶ πολλὰ κτῆματα
Θηλ.	ἐμαί=ἰδικαί μου	
Οὐδ.	ἐμὰ = ἰδικά μου	

Ἑνικός ἀριθμὸς

Ἄρσ.	ἡμέτερος=ἰδικός μας	} κτήτορες πολλοὶ καὶ ἐν κτῆμα.
Θηλ.	ἡμέτερα=ἰδική μας	
Οὐδ.	ἡμέτερον=ἰδικόν μας	

Πληθυντικός ἀριθμὸς

Ἄρσ.	ἡμέτεροι=ἰδικοί μας	} πολλοὶ κτήτορες καὶ πολλὰ κτῆματα.
Θηλ.	ἡμέτεραι=ἰδικαί μας	
Οὐδ.	ἡμέτερα = ἰδικά μας	

Β' πρόσωπον

Ἑνικός ἀριθμὸς

Ἄρσ.	σός = ἰδικός σου	} εἰς κτήτωρ καὶ ἐν κτῆμα
Θηλ.	σῆ = ἰδική σου	
Οὐδ.	σόν = ἰδικόν σου	

Πληθυντικός ἀριθμὸς

Ἄρσ.	σοὶ = ἰδικοί σου	} εἰς κτήτωρ καὶ πολλὰ κτῆματα.
Θηλ.	σαί = ἰδικαί σου	
Οὐδ.	σὰ = ἰδικά σου	

Ἑνικός ἀριθμὸς

Ἄρσ.	ὤμετερος=ἰδικός σας	} πολλοὶ κτήτορες καὶ ἐν κτῆμα.
Θηλ.	ὤμετερα=ἰδική σας	
Οὐδ.	ὤμετερον=ἰδικόν σας	

Πληθυντικός ἀριθμὸς

Ἄρσ.	ὤμετεροι=ἰδικοί σας	} πολλοὶ κτήτορες καὶ πολλὰ κτῆματα
Θηλ.	ὤμετεραι=ἰδικαί σας	
Οὐδ.	ὤμετερα=ἰδικά σας	

Γ' πρόσωπον

Ἑνικός ἀριθμὸς

Ἄρσ.	ὄ, ἡ, τὸ ἑαυτοῦ=ἰδικός, -κή, -κόν του	} εἰς κτήτωρ καὶ ἐν κτῆμα.
Θηλ.	ὄ, ἡ, τὸ ἑαυτοῦ=ἰδικός, -κή, -κόν της	
Οὐδ.	ὄ, ἡ, τὸ ἑαυτοῦ=ἰδικός, -κή, -κόν του	

Πληθυντικός ἀριθμὸς

Ἄρσ.	οἱ, αἱ, τὰ ἑαυτοῦ=ἰδικοί, -καί, -κά του	} εἰς κτήτωρ καὶ πολλὰ κτῆματα
Θηλ.	οἱ, αἱ, τὰ ἑαυτῆς=ἰδικοί, -καί, -κά της	
Οὐδ.	οἱ, αἱ, τὰ ἑαυτοῦ=ἰδικοί, -καί, -κά του	

Ἑνικ.	ὄ, ἡ, τὸ ἑαυτῶν=ἰδικός, -κή, -κόν των	} πολλοὶ κτή- τορες.
Πληθ.	οἱ, αἱ, τῶν ἑαυτῶν=ἰδικοί, -καί, -κά των	

Γύμνασμα 76. Τρέφον τὰς ἐξῆς κτητικὰς ἀντωνυμίας τῆς καθ' ἑμλουμένης εἰς τὰς ἀνωτέρω ἀντιστοίχους των.

Ἄρσ. Ὁ ἰδικός μου πῖλος εἶναι ὀραιότερος τοῦ ἰδικοῦ σου, ἀλλ' ἡ ἰδική σου ἐσθῆς εἶναι, πολυτελεστέρα τῆς ἰδικῆς μου. Τὰ ἰδικά σας γῆπεδα εἶναι μεγαλύτερα παρὰ τὰ ἰδικά των. Χθὲς ἐπισκέψθημεν τοὺς ἰδικούς σας γονεῖς. Τὰ ἰδικά σας βιβλία εἶναι ὀραιότερα παρὰ τὰ ἰδικά των. Ὁ ταχυδρόμος ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν λαβὼν μόνον τὰ ἰδικά του πράγματα. Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν τὸν ἰδικόν σας πατέρα καὶ ὄχι τὸν ἰδικόν των. Ἐκ τῶν ἰδικῶν μας ἐπαύλειον μία μόνον εὐρίσκεται εἰς λαμπρὰν τοποθεσίαν, ἐν ᾗ αἱ ἰδικαί σας ὄλαι εἶναι ἀξιοθαύμαστοι. Αἱ

ἰδικαί μου μαθητρίαι εἶναι ἐπιμελέστεραι τῶν ἰδικῶν σας, ἀλλ' αἱ ἰδικαί σας εἶναι τακτικώτεραι ὄλων. Ἡ ἰδική σου ἀνδρεία οὐδὲ κἄν παραβάλλεται μὲ τὴν ἰδικὴν των. Λάβε τὴν ἰδικὴν σου περιουσίαν καὶ διάθεε αὐτὴν ὅπως σοὶ φαίνεται ὀρθόν.

Γύμνασμα 77.

Γ' Δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι.*

Ἐνικός ἀριθμὸς	Πληθυντικός ἀριθμὸς
ἄρσενικὸν θηλυκὸν οὐδέτερον	ἄρσεν. θηλυκ. οὐδέτ.
Ὀν. οὗτος αὕτη τοῦτο	οὗτοι αὐταὶ ταῦτα
Γεν. τούτου ταύτης τούτου	τούτων τούτων τούτων
Δοτ. τούτῳ ταύτῃ τούτῳ	τούτοις ταύταις τούτοις
Αἰτ. τοῦτον ταύτην τοῦτο	τούτους ταύτας ταῦτα

Κατὰ τὴν οὐτος κλῖνον καὶ τὴν ἰσοῦτος, τοιοῦτος καὶ πηλικούτος, (τόσον μέγας ἢ τόσον μικρός).

Κλῖνον τὴν ἀντωνυμίαν ἐκείνος, ἐκείνη, ἐκεῖνο.

* Ἐνικός ἀριθμὸς

Ἄρσ. ὄνομ. ἔδε, τοῦδε, τῆδε, τόνδε

Πληθυντικός ἀριθμὸς

Ἄρσ. ὄνομ. ἔδε, τῆνδε, τοῖσδε, τούσδε

Οὕτω κλῖνον καὶ τὸ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον.

Γύμνασμα 78. Θές τὴν ἐλλείπουσαν δεικτικὴν ἀντωνυμίαν.

Ὅ,τι σπεῖρει τις—καὶ θερίζει. Ἐκ τῶν μαθητῶν—οὐδεὶς εἶναι ἀμελής. Ὁ χειμὼν ὡς καὶ τὸ θέρος ἔχουσιν ἀμφοτέρω τὰ θέληγτρα τῶν, διότι—μὲν μᾶς παρέχει διασκαδάσεις καὶ

συναναστροφάς—δὲ εἶναι ἐποχὴ τῶν ἐκδρομῶν καὶ τῶν ἐν τῇ ἐξοχῇ διαχύσεων. Ἡ κόρη—εἶναι πολὺ δυστυχής. Μὴ ζήτηί—χρήματα, ὅσα δὲν ἔχω νὰ σοὶ δώσω. Ἡ φιλοπονία τῶν κατοίκων τῆς πόλεως—εἶναι ἀπαράμιλλος—ὕπηρξε τὸ τέλος τοῦ θεμιστοκλέους, τοῦ ὁποῦ τὸν βίον σας ἐξιστόρισα. Δὸς εἰς—τὸ πτωχὸν παιδίον ὀλίγον ἄρτον. Τὸ βιβλίον—εἶναι μεθοδικώτερον—. Βλέπεις τὸ ὄρος—εἶναι κατὰ πολὺ ὑψηλότερον—θὰ ἀντιγράψητε αὐριον—τὴν σελίδα. Ἐλύσατε τὰ προβλήματα—. Ἄς εἰμεθα πρὸς τοὺς ὁμοίους μας—ὁποῖοι ἐπιθυμοῦμεν νὰ εἶναι καὶ—πρὸς ἡμᾶς—μόνον σοὶ λέγω σήμερον.

Δ' Αναφορικαὶ Ἀντωνυμίαι.

Ἐνικός ἀριθμὸς	Πληθυντικός ἀριθμὸς
ἄρσενικὸν θηλυκὸν οὐδέτερον	ἄρσεν. θηλυκ. οὐδέτ.
Ὀν. ἐστις ἦτις ὅ,τι οἷτινες αἷτινες ἄτινα	
Γεν. οὗτινος ἦστινος οὗτινος ὄντινων ὄντινων ὄντινων	
Δοτ. ὧτινι ἧτινι ὧτινι οἷστισι αἷστισι οἷστισι	
Αἰτ. ἐντινα ἦντινα ὅ,τι οὗστινας ἄστινας ἄτινα	

Κλῖνον καὶ τὴν ὅς, ἡ, ὅ, ὁποῖος, ὁποῖα, ὁποῖον ὅσος, ὅση, ὅσον ὁπόσος, ὁπόση, ὁπόσον ὅσπερ, ἡπερ, ὅπερ.

Γύμνασμα 79.

Ὁ ἀνθρώπος—ἔχει καθαρὰν τὴν καρδίαν θὰ ἴδῃ τὸν Θεόν. Ἡ ἀλώπηξ—κοιμάται ὄρνιθας δὲν πιάνει. Δὲν εἶναι ἐλεύθερος—δὲν ἐξουσιάζει ἑαυτὸν Κλήμα—ξὲν φέρει καρπὸν κόπτεται.—ἀγοράζει περιττὰ πωλεῖ τὰ ἀναγκαῖα. Ὁ πατήρ τοῦ—τὰ τέκνα εἶναι καλὰ εἶναι μακάριος. Μήτηρ τὴν—περιστοιχίζουσι ἐργατικαὶ θυγατέρες εὐτυχεῖ.

Γύμνασμα 80. Εἰς τὰς ἐπομένους προτάσεις θές τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν.

— Σπείρει τις ἐκεῖνο καὶ θὰ θερίσῃ. Ἀπόφυγε τὴν ἡδονὴν — φέρεי λύπην. Εὐτυχεῖς — ἠξιώθησαν καλοῦ γήρατος. Εὐδαίμονες εἶναι οἱ γονεῖς — ἀπέκτησαν καλὰ τέκνα. Ἡ νεανικὴ ἡλικία εἶναι τὸ λαμπρὸν ἄνθος — γλυκυτάτας ὁπώρας ἐν τῷ μέλλοντι ὑπόσχεται. Δός μοι τὸ χρῆμα — μοὶ ὑπέσχεθης. Ἡ πόλις ἐν τῇ — κατοικοῦμεν λέγεται Κωνσταντινούπολις. Δὲν δύναται νὰ μάθῃ γράμματα ἐκεῖνος — δὲν προσέχει.

Γύμνασμα 81.

Ε' Ἀυτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι.

Ἐνικός Ἀριθμὸς Πληθυντικός Ἀριθμὸς

Ἀρσενικὸν Θηλυκὸν Ἀρσενικὸν Θηλυκὸν

Γεν. ἐμευτοῦ	ἐμαυτῆς	ἡμῶν αὐτῶν	ἡμῶν αὐτῶν
Δοτ. ἐμαυτῶ	ἐμαυτῇ	ἡμῖν αὐτοῖς	ἡμῖν αὐταῖς
Αἰτ. ἐμαυτὸν	ἐμαυτὴν	ἡμᾶς αὐτούς	ἡμᾶς αὐτάς.

Γ' Πρόσωπον

Ἐνικός Ἀριθμὸς Πληθυντικός Ἀριθμὸς

Γεν. ἐαυτοῦ	ἐαυτῆς	ἐαυτοῦ	ἐαυτῶν	ἐαυτῶν	ἐαυτῶν
Δοτ. ἐαυτῶ	ἐαυτῇ	ἐαυτῶ	ἐαυτοῖς	ἐαυταῖς	ἐαυταῖς
Αἰτ. ἐαυτὸν	ἐαυτὴν	ἐαυτὸ	ἐαυτούς	ἐαυτάς	ἐαυτά.

Γύμνασμα 82. Εἰς τὰς ἐπομένους προτάσεις θές τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν.

Τὸ πράσινον χῶμα — ἔχει ἐνίοτε ἡ θάλασσα προέρχεται ἐκ τῶν διαφόρων φυτῶν — εὐρίσκονται ἐν τῇ βυθῷ αὐτῆς.

Τὰ δένδρα — δὲν παράγουν καρποὺς — χρησιμοποιοῦνται πρὸς καὶσιν ἢ ἐν τῇ ξυλουργικῇ. Ἡ γερωνικὴ ἡλικία εἶναι ἐκείνη, ἐν τῇ — ἡ κρίσις εἶναι περισσότερο ἀνεπτυγμένη τῶν ἄλλων διανοητικῶν δυνάμεων. Ἐχω τόσας ἐσθῆτας — καὶ σὺ. Ὁ μαθητὴς οὗτος δὲν ἔχει — νοημοσύνην — ἐπιμέλειαν.

Γύμνασμα 83. Ἀντικατάστησον τὴν παῦλαν διὰ τῆς καταλλήλου δεικτικῆς ἀντωνυμίας, οὗτος, αὕτη, τοῦτο.

— τὸ χωρίον, — τὰ κἀνίστρα, — τὸ τεῖχος, — τὸ πτηνόν, — τὸ κονδυλομάχαιρον, — αἱ ἔδραι, — ἡ εἰκὼν, ὁ κύκνος, ἡ κυψέλη, — τὸ ἐνδύμα, — ἡ ψυχὴ, — τὸ λείριον, — τὸ Ἴον, — τοὺς ὠραίους λειμῶνας, — τὸν ὀριμὸν χειμῶνα, — τοὺς ἐπιδεξιούς ἐργάτας, — τῷ πτωχῷ ξυλουργῷ, — τοὺς διασήμους ἐργάτας, — τοῦ τακτικοῦ ὠρολογίου, — τῆς σιδηρᾶς θερμάστρας, — τῶν ἀμελῶν μαθητριῶν, — ἡ κἀναβίς.

Γύμνασμα 84. Κλίνον.

Ὅτε ὁ ἀνὴρ, ἤδε ἡ θυγάτηρ, τόδε τὸ μάθημα.

Γύμνασμα 85. Ἀντικατάστησον τὰς σιγμάς διὰ τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας ὁποίας, ὁποῖα, ὁποῖον, καθ' ἣν πιῶσιν ἀπαιτεῖ ἡ φράσις.

Ἴδού ὁ ἄνθρωπος περὶ . . . σοὶ ὠμίλησα. Συνῆν. ἤσα σήμερον τὴν φίλην σου εἰς τὸ κατάστημα, εἰς . . . μετέβημεν. Σοὶ ἐπιστρέψω τὰ βιβλία . . . μοὶ ἐδάνεισες. Ἀνέγνωσα τὴν ἱστορίαν . . . τόσον ἐπήνεσας. Ἴδού ἡ φίλη, περὶ . . . σοὶ ἔγραψον. Ὅκνηροὶ λέγονται ἐκεῖνοι . . . δὲν ἀγαπῶσι τὴν ἐργασίαν. Ἀπόφυγε τὸν ἄνθρωπον . . . ἔχει κλίσειν εἰς τὴν κολακσίαν.

Γύμνασμα 86. Ἀντικατάστησον τὰς ἀντιπαθεῖς ἀντωνυμίας τῆς ἀπλῆς μὲ τὰς γνωστὰς σοι ἀντιστοίχους τῶν :

Ὁ ἐργάτης δὲν ἐζήτησε τίποτε περισσώτερον διὰ τὸν ἑαυτὸν του. Τὰ πάντα ἠτοιμάσατε χάριν τοῦ ἑαυτοῦ σας. Πολλὰς κατηγορίας ἐφειλύσαμεν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας θέλοντες νὰ σὰς ὑπερασπισθῶμεν. Πολλὰς ζημίαις προὔξενήσατε εἰς τὸν ἑαυτὸν σας θέλοντες νὰ ὑπελήθητε τοὺς ἄλλους. Τὴν ἐν τῷ μαθήματι ἀπροσεξίαν βλάβην τοῦ ἑαυτοῦ σας νομίζετε. Σὺ παρέδωκας τὸν ἑαυτὸν σου εἰς καταδίκην. Εἰς χεῖράς σου παραδίδω τὸν ἑαυτὸν μου. Ἐργαζόμενοι φροντίζετε καὶ περὶ τῆς υγείας τοῦ ἑαυτοῦ σας. Ἡ ἀληθὴς ἐλεημοσύνη δὲν δεικνύει φανερώς τὰ ἔργα τοῦ ἑαυτοῦ της, ὅπως καὶ ἡ μετριοφροσύνη δὲν ἀπαιτεῖ ν' ἀκούῃ ἐπαίνους τοῦ ἑαυτοῦ της.

Γύμνασμα 87.

Στ' Ἀλληλοπαθεῖς ἀντωνυμίας.

	Ἀρσενικόν	Θηλυκόν.	Οὐδέτερον
Γεν.	ἀλλήλων	ἀλλήλων	ἀλλήλων
Δοτ.	ἀλλήλοις	ἀλλήλαις	ἀλλήλοις
Αἰτ.	ἀλλήλους	ἀλλήλας	ἀλληλα

Ζ' Ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίας.

	Ἐνικός. Πληθυντ.		Ἐνικός. Πληθυντ.	
	Ἀρσενικόν καὶ Θηλυκόν.		Οὐδέτερον.	
Ὄν.	τίς ;	τίνας ;	τί	τίνα ;
Γεν.	τίνος ;	τίνων ;	τίνος ;	τίνων ;
Δοτ.	τίνι ;	τίσι ;	τίνι ;	τίσι ;
Αἰτ.	τίνα ;	τίνας ;	τί ;	τίνα ;

Ἀντίγραφον τὰς ἀνωτέρω ἀντωνυμίας καὶ κλίνον τὴν πόσος, ποῖος, πότερος, πηλίκος.

Γύμνασμα 38. Διακρίνον ἐν ταῖς ἐπομέναις προτάσεσι τὰς ἀντωνυμίας εἰς τὰ γνωστὰ σοι εἶδη.

Μὴ γίνεσαι τοιοῦτος σύ, οἷοι εἶναι οἱ ὑποκριταί. Εἰσέλθετε ἀμφότεροι. Οὐδεὶς κανὼν ἀνευ ἐξαιρέσεως. Μὴ βλέπε τί οἱ ἄλλοι πράττουσιν. Ἐκαστος ἄς γράψῃ ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν. Ἡ τάξις εἰς τὴν ἀνήκει ὁποῖους τινὰς μαθητὰς περιέχει. Ὅ,τι ἐγὼ πράττω, ὑμεῖς δεβαίως δὲν ἐννοεῖτε τώρα θὰ ἐννοήσητε ἕμωσ τοῦτο ἀργότερον. Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

Γύμνασμα 89. Διακρίνον τὰ διάφορα εἶδη τῶν ἐπομένων ἀντωνυμιῶν :

Ἐμός, ἐμή, ἐμόν, σός, ἡμεῖς, ὅστις, σόν, οὗτος, ἐμαυτοῦ, ἡμᾶς, αὐτοῦς, ἑαυτὸν, ὁ ἑαυτοῦ, σύ, αὐτῆς, ποῖος, ποία, μηδέν, οὐδεμία, ἕκαστος, ἀμφότεροι, τίνες, τίνα, τίνος, τινός, τήνδε, ὅ,τι, ταῦτα, ὅποσα, ἀλληλα, ἕκαστος, οἷος, ἦν, τάδε, ἀλλήλοις, ὑμεῖς, ὑμῖν, αὐτοῦς, σεαυτήν, ὅσπερ, ἄτινα, αἰτίνας, ὄντινων, ὅπόσον, ἡμέτερος, ὑμέτερον, ἐμοί, σά.

Γύμνασμα 90. Ἀντίστρεψον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐξῆς λέξεων :

Διατί δὲν ἀγαπᾶτε αὐτούς ; Δός μοι ὄδωρ ; Σὺ εἶσαι ἐπιμελής, ἀλλ' αὐτὸς ὀκνηρός. Προχθές συνήντησα αὐτὸν εἰς τὴν ἀγοράν. Σήμερον ὁ διδάσκαλος ἐπιώρησεν ἐμέ, σὲ καὶ αὐτόν. Ἐγραψα αὐτῷ. Ὁ γείτων δὲν ἀγαπᾷ ἐμέ. Χθές εἶδον αὐτούς. Πολλάκις ἐφάνη χρήσιμος αὐτῷ. Ἀπὸ ὑμᾶς ἐξαρτάται νὰ γείνητε ἐπιμελεῖς. Σὺ παίζεις. Ἡ οἰκία αὐτοῦ ἦτο μακράν.

Γύμνασμα 91. Ἀντίστρεψον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐξῆς λέξεων :

Τὰ παιδία ταῦτα παίζουσιν, ἐνθ' ἐκεῖνα ἐργάζονται. Τὰς

ἡμέρας ταύτας ἔγεινε τοσοῦτον ψυχός, ὥστε τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ ἐκείνου ἐπάγωσαν. Ὁ παῖς οὗτος εἶναι μεγαλύτερος ἐκείνου. Αὐρίον θὰ ὑπάγω εἰς ἐκεῖνα τὰ δάση. Ἐκεῖνοι οἱ ξένοι ἀνεχώρησαν χθές. Οὗτος εἶπεν τοῦτον τὸν λόγον. Ἡ κόρη ἐκείνη κλαίει. Τοιοῦτον ὑπήρξεν τὸ τέλος τοῦ βίου του.

Γύμνασμα 92. Νὰ διακριθῶσιν αἱ ἀόριστοι ἀπὸ τῆς ἐρωτηματικῆς ἀντωνυμίας.

Γύμνασμα 93. Αἱ ἐν παρενθέσει ἀόριστοι ἀντωνυμίαι νὰ συμφωνήσωσι πρὸς τὰ οὐσιαστικὰ κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πῶσιν.

Εἰς (πᾶς) περίστασιν εἶναι πρόθυμος. Κατ' (οὐδεὶς) τρόπον δέχομαι τοῦτο. Πτηνά (τις) ἐκάθηντο ἐπὶ (τις) δένδρου. Ἦκουσα ὄξειαν (τις) κραυγὴν ἐξερχομένην ἐκ (τις) οἰκίας. (Πᾶς) θὰ κριθῶσι κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. Ἄλλους (τις) ἀνδρας εἶδον, ἀλλὰ γυναῖκα (οὐδεὶς). Εἰς (οὐδεὶς) μερίδα ἀνεμίχθη καὶ περὶ (οὐδεὶς) φροντίζει. Ὁ Νεῖλος ποτίζει (πᾶς) τὴν Αἴγυπτον. Καθ' (ἕκαστος) ἐσπέραν κοιμάται ἐνωρίς.

Γύμνασμα 94. Αἱ ἐν παρενθέσει δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι νὰ συμφωνήσωσι κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πῶσιν πρὸς τὰ ὀνόματα.

Εἰργάσθη ἐπὶ (τοσοῦτος) καιρὸν καὶ ἔλαβε (τοιοῦτος) ἀμοιβήν. Κατ' (ἐκεῖνος) τὰς ἡμέρας (τοιοῦτος) τρικομία ὑπῆρχεν, ὥστε πολλὰ πλοῖα ἐναυάγησαν. Ἀγαπῶ τοὺς κύνας (οὗτος). Κατὰ τὰς ἡμέρας (οὗτος) ἔπεσε (τοσοῦτος) χιῶν, ὥστε πάντες οἱ δρόμοι (ἐκεῖνος) ἐκλείσαν. Οἱ παῖδες (οὗτος) εἶναι μεγαλύτεροι (ἐκεῖνος). Οὗτος ὁ ἄλιεὺς συνέλαβε (τέσος) ἰχθύς. Κατὰ τὰς ἡμέρας (οὗτος) ἔρχεται (τοσοῦτος) πλῆθος εἰς τὴν πανήγυριν ὥστε τὸ χωρίον (οὗτος) εἶναι λίαν εὐχάριστον. Οἱ καρποὶ τῶν δένδρων (οὗτοι) εἶναι γλυκεῖς. (Ἐκεῖνος) ἡ

κόρη κλαίει. Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ (τοιοῦτον καὶ τοσοῦτον) ἐδοκίμασαν κατὰ τὴν ἐποχὴν (ἐκεῖνος). Τὰ τετράδια τῶν μαθητῶν (ἐκεῖνος) εἶναι καθαρὰ.

Γύμνασμα 95. Νὰ διακριθῶσι τὰ διάφορα εἶδη τῶν ἀντωνυμιῶν.

Τὰ ρόδα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς ἐμὲ καὶ οὐχὶ εἰς ἐκεῖνον. Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν δὲν δύναται νὰ σῆσῃ. Πόσοι εἶναι οἱ μαθηταὶ τῆς ἡμετέρας σχολῆς; Οἱ ἡμέτεροι ἵπποι εἶναι ταχύτεροι τῶν ὑμετέρων. Ἀλλήλων τὰ θάρη βαστάζετε. Οὐδεὶς ἐκ τῶν ληστῶν διέφυγε, πάντες συνελήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν ὑμᾶς, διὰ τὴν ἀρίστην ὑποδοχὴν, τὴν ἐποίαν ἐκάματε εἰς τὸν ἀδελφόν μου. Οὐδεὶς δίδει προσοχὴν εἰς τοιαύτας μωρολογίας. Ἡ χιῶν μένει ἀκόμη ἐπὶ τῆς στέγης τῆς ἡμετέρας οἰκίας. Πάντα ἔσα πάσχει τις προέρχονται ἐκ τῆς ἀμελείας αὐτοῦ. Ὁ ἐμὸς ἐξάδελφος ἀνεχώρησε δι' Ἀθήνας. Ὅποιοι οἱ γονεῖς, τοιαῦτα καὶ τὰ τέκνα. Ἐνωθὶ σαυτὸν. Πᾶσαι αἱ μητέρες φροντίζουνσι περὶ τῶν τέκνων αὐτῶν.

ῬΗΜΑ

Γύμνασμα 96. Ποῖαι λέξεις λέγονται ῥήματα:

Ἀποκρίθητι εἰς τὰς κατωτέρω ἐρωτήσεις.

Τί κάμνει ὁ ἀρτοποιός, ὁ γεωργός, ὁ ἱατρός; Τί κάμνει ὁ μαθητής, ὁ κτίστης, ὁ ἄλιεὺς, ὁ βιβλιοπώλης, ὁ βοσκός, ὁ ψάλτης, ὁ ξυλοκόπος, ὁ κλέπτης, ὁ διδάσκαλος, ὁ ἱερεὺς, ὁ φύλαξ, ὁ κυνηγός;

Γύμνασμα 97. Ἐρώτησον καὶ ἀποκρίθητι ὡς ἐξῆς:
Τί πάσχει ὁ κριός; — ὁ κριός σφάζεται.

Τὸ πάτωμα καθαρίζεται, τὸ ρόδον κόπτεται, ἡ ἐπιστολὴ γράφεται, ὁ κριός σφάζεται, τὸ μάθημα ἐξηγείται, τὸ ποίημα ἀποστηθίζεται, τὸ χειροτέχνημα τελειοποιεῖται, ὁ βοῦς ζευγνύεται, ἡ ἀγέλας ἀμέλγεται, ὁ υἱὸς ἀγαπᾶται, ἡ θυγάτηρ θωπεύεται, τὸ ἔδαφος ὑγραίνεται, ἡ ἱστορία ἐκμανθάνεται, τὸ ἔνδυμα κηλιδώνεται, ἡ οἰκία κτίζεται, ἡ πεδιάς δροσίζεται, ὁ σίδηρος σφυρηλατεῖται, τὸ ἄνθος ποτίζεται.

Γύμνασμα 98. Ποῖον εἶναι τὸ ἐναντίον τοῦ:

Καταβαίνω, ἀναχωρῶ, βλάπτω, κλαίω, ἀγοράζω, ἀγαπῶ, εὐρίσκω, δίδω, καθαρίζω, ἀνάπτω, ἀργοπορῶ, ἀνυψίνω, σπείρω, ὀμιλῶ, χαίρω, κατηγορῶ, κερδίζω, θανείζω, ἀπαγορεύω, ἀνοίγω;

Γύμνασμα 99. Ποῖον εἶναι τὸ ἐναντίον τοῦ:

Ἀγαπῶμαι, πωλοῦμαι, ἐπαινοῦμαι, κλείομαι, βλάπτομαι, κατέρχομαι, ἀνέρχομαι, σπείρομαι, θερμαίνομαι, διασκορπίζομαι, ἐλευθεροῦμαι, εὐεργετοῦμαι, διώκομαι, καλύπτομαι, κρύπτομαι;

Γύμνασμα 100. Διάκρινον τὰ ῥήματα τῶν ἐξῆς προτάσεων εἰς ἐνεργητικὰ καὶ παθητικὰ.

Ἡ γαλῆ συλλαμβάνει τοὺς μύς. Ὁ θεὸς ἐδημιούργησε τὸν κόσμον. Ὁ ψεύστης ὑπὸ πάντων μισεῖται. Ζητῶ τὴν χάριν πῶτ' ἐδῶ, πῶτ' ἐκεῖ. Ἡ γῆ φωτίζεται καὶ θερμαίνεται ὑπὸ τοῦ ἡλίου. Ὁ σίτος θερίζεται ὑπὸ τοῦ θεριστοῦ. Ὁ γεωργὸς κόπτει διὰ τοῦ δρεπάνου τὸν σίτον. Ὁ ἥλιος θερμαίνει καὶ ζωογονεῖ τὴν φύσιν. Προτίμα νὰ ἀδικηθῆς μᾶλλον ὑπὸ τῶν φίλων σου παρὰ νὰ ἀδικήσῃς αὐτοῦς. Ὁ ἐπιμελής μαθητὴς ἐπαινεῖται παρὰ πάντων. Τὸν ἀμελεῖ μαθητὴν ὁ δι-

δάσκαλος τιμωρεῖ. Ὁ ἐργάτης ἐξουσιάζει τὰ πάθη καὶ δὲν ἐξουσιάζεται ὑπ' αὐτῶν. Τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ πλούτη μὲ κόπους ἀποκτῶνται.

Γύμνασμα 101. Ὅμοιον πρὸς τὸ προηγούμενον.

Ὁ πάππος τὸν Κύρον καλὴν στολὴν ἐνέδωκεν. Ὁ θεὸς τιμωρεῖ τοὺς κακοὺς. Ὁ ἀγρὸς καλλιεργεῖται ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. Ὁ Κολόμβος ἀνεκάλυψε τὴν Ἀμερικὴν. Ἡ Ἀμερικὴ ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Κολόμβου. Ὁ Δαυὶδ ἐχρίσθη ὑπὸ τοῦ Σαμουὴλ. Ὁ ἀγαθὸς ἀγαπᾶται ὑφ' ἑλῶν. Οἱ Ἴπποι σύρουσι τὴν ἄμαξαν. Οἱ Τρῆες ἐνικήθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Οἱ κυνηγοὶ θηρεύουσι πέρδικας. Ὁ γεωργὸς ἐργάζεται τὴν γῆν. Ἡ χεῖρα κυβερνᾶται ὑπὸ τοῦ βασιλέως. Ὁ ἄλιεὺς ρίπτει τὰ δίκτυα διὰ νὰ συλλάβῃ ἰχθύς. Ἡ μήτηρ ράπτει. Κατὰ τὸ θέρος ἐνοχλοῦμεθα ὑπὸ τοῦ καύσωνος καὶ τῆς κόνειος. Ἐγραψα τὴν ἐπιστολὴν. Ἐργάζου καὶ μὴ ἁμάρτανε. Σπεῦδε βραδέως.

Γύμνασμα 102. Εἰπέ ποίας διαθέσεως εἶναι ἕκαστον ῥῆμα.

Τὸ πλοῖον ἀνεχώρησε. Τὰ ἄνθη εὐωδιάζουσι. Τὰ πρόβατα βόσκουσιν. Ὁ πατὴρ κοιμάται. Ἡ μήτηρ ἠσυχάζει, ἡ θυγάτηρ ἀναπαύεται καὶ ὁ υἱὸς ἐργάζεται. Βραχεῖα ἠδονὴ φέρει πολλάκις λύπην μακρὰν. Οὐδὲν ἤκουσα, διότι εἶχον ἀποκοιμηθῆ. Τί ἐπρατίες χθὲς, εἰτε ἤστραπτε καὶ ἐδρόντα; Ὁ Γεώργιος ἐπίστρεψεν ἀπὸ τὴν σχολὴν χαίρων. Μὴ λυπησῆσαι διὰ τὰς συμφοράς. Χαίρω διὰ τὴν εὐτυχίαν σας. Μὴ μὲ ἐνοχλήσῃ. Θέλε μᾶλλον νὰ δυστυχήσῃς ἢ νὰ πλουτήσῃς κακῶς. Ὁ ὄδοιπόρος περιπατεῖ.

Γύμνασμα 103. Ὅμοιον πρὸς τὸ προηγούμενον.

Ἴδετε ἓνα σεβάσιμον γέροντα. Ἐλαβον μίαν καλὴν εἰδησίαν. Ἠγόρασα ἐν βιβλίον. Ὁ Ἄνδρέας ἔχει χαριστάτην

γαλήν. Ἡ ταλαίπωρος γυνὴ ἀπέθανε. Ἀποφεύγετε τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους. Ἡ μηλέα φέρει καρπούς. Θὰ ἀναχωρήσω αὐριον. Δὲν ἐγραψας καλῶς. Ὁ ἀνεμος πνίει ψυχρὸς. Τὰ κακὰ παιδία περιφέρονται εἰς τὰς ὁδοὺς. Ἡ κερασεὶ γέμει καρπῶν. Ὁ ἥλιος ἔδουσε. Τὰ καλὰ παιδία κάθονται εὐπρεπῶς. Γρηγορεῖτε καὶ μὴ καθεύδετε. Ἡ μήτηρ ἀσθενεῖ. Ὁ πατήρ ὑγιαίνει. Ὁ τέτιξ ψάλλει. Ὁ λίθος ἀπεκυλίσθη ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου. Ὑπνώττει ἡ φύσις.

Γύμνασμα 104. Ἀντίγραφον τὸν ἀριθμῶν τῶν ἐξῆς λέξεων.

Ὁ οἰκοδεσπότης παρέθηκεν εἰς τοὺς συνδαιτυμόνας πλουσιώτατον δειπνον. Ὅταν ἔχω ἀνάγκην χρημάτων, δανείζομαι. Ἐργάζεσθε καὶ μὴ ἀμαρτάνετε. Ἐφθάσαμεν αἰσίως εἰς Πειραιᾶ. Ὁ παραβαίνων τὸν νόμον τιμωρεῖται καὶ κολάζεται ὑπὸ τῆς πολιτείας. Ὁ πένης ἐλσειται, ὁ δὲ πλούσιος φθονεῖται. Οἱ βάρβαροι ἐξεπλάγησαν ἐπὶ τῇ ἐφόδῳ τοῦ στρατεύματος. Συμβουλευόμεθά σοι, τί ὀφείλομεν νὰ πράξωμεν. Ὁ καλῶς νὰ ἀρχηται γνωρίζων θὰ δυνηθῆ καὶ ν' ἀρχῆ καλῶς. Πάντοτε μετὰ πραότητος προσηνέχθητι πρὸς αὐτόν. Ὁ Ὀλυμπιονίκης ἐστέφετο κατὰ τοὺς ἀγῶνας. Κινδυνεύω τὸν ἔσχατον κίνδυνον. Ὁ παῖς διδάσκεται ὑπ' ἐμοῦ τὴν μουσικὴν. Ἐδίδαξα τὸν μικρὸν υἱόν μου τὴν ζωγραφικὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπέδειξε μεγάλην κλίσιν.

Γύμνασμα 105. Ποῖα ῥήματα ὀνομάζονται ἐνεργητικὰ μεταβατικά, καὶ ποῖα ἐνεργητικὰ ἀμετάβατα;

Εἰπέ ποῖον τῶν ἀκολουθῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων εἶναι μεταβατικόν, ποῖον δὲ ἀμετάβητον.

Ἐὰν εἶχον χρήματα, θὰ διένειμα εἰς τοὺς πτωχοὺς. Ὁ ἥλιος κατὰ τὸ ἔαρ ἀνατέλλει ἐνωρίτερον καὶ δύει ἀργότερον ἢ κατὰ τὸν χειμῶνα. Ἡ Μαρία τρέχει ταχύτερον τῆς Ἑλέ-

νης. Σπεύδε βραδέως. Ὁ θηρεύων πολλὰ μηδὲν ἐπιτυγχάνει. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. Ἡ μηλέα ἀνθεὶ κατὰ τὸ ἔαρ. Τὸ φυτὸν ἐβλάστησε ζωηρόν. Ὁ Νικόλαος ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ σχολείου βαδίζων τακτικῶς. Ἠλθεν ὁ θεὸς μου. Βραχεῖα ἠδονὴ φέρει πολλάκις λύπην μακράν. Ὁ ἥλιος ἔδουσε, οἱ ἄνθρωποι μεταβαίνουσιν εἰς τὰς οἰκίας των μετ' ὀλίγον θὰ βασιλεύσῃ πανταχοῦ ἡ σιγὴ τῆς νυκτός. Βία μηδὲν πράττει. Ἡ μήτηρ ἔλουσε τὴν θυγατέρα της. Τὸ πτηνὸν ἐξύπνησεν ἐνωρίς ἀγγέλλον τὴν ἔναρξιν τῆς ἡμέρας. Ὁ Κίμων ἀναγινώσκει εὐχερῶς, ἂν καὶ ἄγῃ μόνον τὸ ἑβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ.

Γύμνασμα 106. Ἀντίστρεψον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐξῆς λέξεων.

Ὁ κακὸς μαθητὴς δαπανᾷ τὸν πολύτιμον χρόνον εἰς μάτην. Ὁ στρατιώτης ὀρμᾷ γενναίως κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ ποιητὴς ἐξυμνεῖ τῆς φύσεως τὰ κάλλη. Ὁ ἀνὴρ σωφρονεῖ μᾶλλον ἢ ἡ γυνή. Ὁ ἄλιεὺς ἀλιεύει παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης. Ὁ υἱὸς κινδυνεύει ἐκ τῆς νόσου. Ὁ φίλος δὲν κολακεύει, ἀλλ' ὁ ἐχθρὸς. Ἡ βροχὴ δροσίζει τὰ ἄνθη καὶ τὰ φυτά. Ὁ στάχυς χρυσαίξει εἰς τοὺς ἀγρούς.

Γύμνασμα 107. Εἰπέ τίνος ἐγκλίσεως εἶναι τὰ ἐξῆς ῥήματα.

Ὁ Ξέρξης ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Οὐδὲν ἀντελήφθη, διότι εἶχον ἀναχωρήσει. Ὁ ἥλιος λάμπει. Ἑλένη, ἀναψὸν τὸν λύχνον. Φέρε τὸ βιβλίον τοῦτο. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀτενίσῃ τὸν λάμποντα ἥλιον. Ἐχομεν δύο ὄψα καὶ ἐν στόμα, ἵνα ἀκούωμεν μὲν πολλὰ, λέγωμεν δὲ ὀλίγα. Ἐλέησόν με, Κύριε. Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Ἄς σπεύσωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἄς παρακαλέσωμεν τὸν Θεόν, νὰ μᾶς δώσῃ ὑγείαν. Τίς ὁ πάνσοφος ὁ πλάσας καὶ πανσό-

φως κυβερνῶν τὰς ἠπείρους, τὰς θαλάσσας, φῶς, ἀστέρας, οὐρανόν; Μὴ ψεύδεσθε. Αἱ μαθήτριαί τιμωροῦνται, ὅταν ἀτακτῶσι, τοῦναντίον δὲ ἐπαινοῦνται, ὅταν δεικνύωσιν ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν, εἰς ὅ,τι ὀφείλουσι νὰ πράξωσι, Μικρὰ ρυάκια ἐνούμενα σχηματίζουσι τοὺς ποταμούς. Γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμά σου.

Γύμνασμα 108. Διάκρινον τίνος προσώπου καὶ τίνος ἀριθμοῦ εἶναι ἕκαστον τῶν ἑξῆς ρημάτων.

Ἄγαπῶ, φύγε, παίζουσιν, ἀκούεις, λέγεις, ἄδουσι, γράφετε, ἐρχόμεθα, σπεύσον, εἶπες, ἠγανάκτησε, χαίρω, κλαίεις, λυπεῖται, θαυμάζεται, φοβοῦνται, θλίβεσθε, ἀγνοῶ, ἀμφιβάλλεις, νομίζομεν, λυποῦνται, νίφθητι, ἔχομεν ἀγοράσει, θὰ γράφητε, εἶμαι δυσηρεστημένος, ἦσαν ἠπατημένοι, ἐδημιούργησαν.

Γύμνασμα 109. Ὅμοιον.

Ἐργαζόμεθα, ἔλθετε, ὀέχομαι, ἀκούεις, ἐρωτῶ, εἶχε, νιπτόμεθα, θορυβοῦσιν, ἔφαγε, θὰ ἀναχωρήσῃ, φλυαρεῖ, εὐχαριστῶ, εὐχεσθε, ἁμαρτάνετε, ἀλλ' ἐργάζεσθε, γελάτε, ὦ ἄνδρες Ταρκεῖνοι· πολὺν γὰρ τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον κλαύσετε· φλυαροῦσι, πένονται, τελειόνοις, μανθάνουσιν, ἀντλῶ.

Γύμνασμα 110. Τῶν ἑξῆς προτάσεων τὰ ρήματα τρέψον εἰς παρατατικόν.

Πιστεύω εἰς τὸν λόγον σου. Ὁ κωφὸς δὲν ἀκούει, τὰ ἀστρα δούουσιν. Ἔμεῖς κινδυνεύετε. Ὁ δυστυχὴς μετ' ἐκέλευσεν. Ὁ ὑποχωρήσας παύει τὰς ἐρίδας. Ὁ νόμος δὲν ἰσχύει. Οἱ ὄφεις συρίζουσιν, οἱ ἵπποι χρεμετίζουσι. Πλέκομεν στεφάνους. Μεθέλγει ἡ μουσική. Δὲν ταραττῶ τὴν ἡσυχίαν σου. Οἱ ῥήτορες πείθουσιν. Οἱ ζωγράφοι ζωγραφοῦσιν εἰκόνας. Μεθλίθει ἡ δυστυχία σου. Τί κρύπτεται ἐνταῦθα; Παίλεις ἢ

σκουδάξεις; Διατί σπεύδετε; Ἡμεῖς ἀρχομεν ἐδῶ. Τίς πέμπει τοῦτο;

Γύμνασμα 111. Τρέψον τῶν ἑξῆς προτάσεων τὸ ρῆμα εἰς μέλλοντα καὶ παρακείμενον.

Ὁ φλύαρος παύει. Ὁ ἰατρὸς ἰατρεύει τὸν πάσχοντα. Ὁ ὑπηρέτης κλείει τὴν θύραν. Ἡ γαλῆ πνίγει τοὺς μύς. Ὁ πείσμων δὲν ἀλλάσει γνώμην. Ὁ πολίτης πράττει τὸ καθήκον αὐτοῦ. Ὁ ἄνεμος συρίζει. Ὁ ἐργάτης σκάπτει τὸν ἀμπελῶνα. Ὁ ἀνόητος δὲν κρύπτει τὸ μυστικόν. Ἡ κόρη ράπτει. Ὁ φίλος θλίθει τὴν χεῖρά μου. Ὁ ἄνθρωπος σπεύδει βραδέως. Ὁ δικαστὴς δικάζει. Ὁ δανειστὴς δανείζει χρήματα.

Γύμνασμα 112. Τρέψατε τὰ ρήματα τοῦ προηγουμένου γυμνάσματος α') εἰς προστακτικὴν ἐνεστώτος καὶ β') ἀορίστου καθ' ἐνικὸν καὶ πληθυντικὸν ἀριθμόν, ὡς: φλύαρε, παῦε· φλύαροι, παύετε· φλύαρε, παῦσον· φλύαροι, παύσατε.

Γύμνασμα 113. Ἀντικατάστησον τὴν—διὰ τοῦ παραλειπομένου ρήματος πρὸς συμπλήρωσιν τῆς φράσεως.

Ὁ ἀμελής μαθητὴς—Τὰ μικρὰ πτηνά—Ὁ ὀκνηρὸς ἄνθρωπος δὲν—Οἱ καρποὶ τῆς μηλέας δὲν—ἔτι. Ὁ φωτοφθλὸς ἥλιος—ἤδη. Τὸ πράσινον χρῶμα τῆς χλόης—τοὺς ὀφθαλμούς. Μία χελιδὼν δὲν—ἔαρ. Ὁ φοβερὸς κακοῦργος—εἰς θάνατον. Ὁ ὑπερβολικὸς ὕπνος—Ἡ ἐν μέτρῳ ἀνάπαυσις τοῦ σώματος τὰ μέγιστα—Τὸ πλοῖον—εἰς τὸν λιμένα. Οἱ ἄωροι καρποὶ—τὸν στόμαχον. Ὁ ποταμὸς πλημμυρήσας—τὰς πεδιάδας καὶ τοὺς ἀγρούς.

Γύμνασμα 114. Κλῖνον τὰ ἑξῆς:

Ὁ ἀγαπῶν ἀδελφός, ἡ φιλοῦσα θυγάτηρ, ἡ θορυβοῦσα μηχανή· τὸ ἐκπυρσοκροτοῦν ἔπλον, τὸ ἀτακτοῦν κοράσιον, ἡ καυχωμένη γυνή, τὸ ἐρωτῶν παιδίον, τὸ ἀγαπῶν τέκνον,

Καταλήξεις τοῦ ἐνεργητικοῦ ρήματος

Ἐνεσιῶς

Ἐνεσιῶς

Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς
-ω	-ω	-οιμι	-ε	-ειν
-εις	-ης	-οις	-έτω	
-ει	-η	-οι	-έτε	
-ομεν	-όμεν	-οιμεν	-όντων	
-ετε	-ητε	-οιτε	καὶ -έτωσαν	
-ουσι	-ωσι	-οιεν		

Μετοχή

-ων -ουσα -ον

Παρατικός

Μέλλων

Παρατικός

Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς
-ον	-σω	-σοιμι	-σειν	-σων
-εις	-σεις	-σοις		-σουσι
-ει	-σει	-σοι		-σον
-ομεν	-σομεν	-σοιμεν		
-ετε	-σειτε	-σοιτε		
-ου	-σουσι	-σοιεν		

Ἀόριστος

Ἀόριστος

Ἀόριστος	Ἀόριστος	Ἀόριστος	Ἀόριστος	Ἀόριστος
-σα	-σω	-σαιμι	-σον	-σαι
-σας	-σης	-σαις	-σατω	
-σε	-ση	-σαι	-σατε	
-σαμεν	-σωμεν	-σαιμεν	-σάντων	
-σατε	-σητε	-σαιτε	καὶ -σάτωσαν	
-σαν	-σωσι	-σαιεν		

Μετοχή

-σας -σασα -σαν

Παρακείμενος

Παρακείμενος

Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς
-κα	-κω	-κοιμι	-κε	κέναι
-κας	-κης	-κοις	-κέτω	
-κε	-κη	-κοι	-κετε	
-καμεν	-κωμεν	-κοιμεν	-κέτωσαν	
-κατε	-κητε	-κοιτε	ἢ-κὼς ἴσθι, ἔστω	
-κασι	-κωσι	-κοιεν	-κότες ἔισε, ὄντων	

Μετοχή

-κός -κυῖα -κός

Ἐπεξεργασμένος

Ἐπεξεργασμένος

-κειν -κεις -κει -κειμεν -κειτε -κεσαν

Καταλήξεις τῆς παθητικῆς φωνῆς.

Ἐνεσιῶς

Ἐνεσιῶς

Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς	Ἐνεσιῶς
-ομαι	-ομαι	-οίμην	-ου	εσθαι
-ει	-η	-οιο	-έσθω	
-εται	-ηται	-οιτο	-εσθε	
-όμεθα	-όμεθα	-οίμεθα	-έσθων	
-εσθε	-ησθε	-οισθε	καὶ -έσθωσαν	
-ονται	-ονται	-οιντο		

Μετοχή

-όμενος -ομένη -όμενον

Παράτατικός.

'Οριστική.

-όμεν -ου -ετο -όμεθα -εσθε -οντο

Παθητικός άόριστος α'.

'Οριστική.	'Υποτακτ.	Εὐκτική.	Προστακ.	'Απαρέμ.
-θήν	-θῶ	-θείην	-θητι	-θήναι
-θης	-θῆς	-θείης	-θητω	
-θη	-θῆ	-θείη	-θητε	
-θημεν	-θῶμεν	-θείμεν	-θέντων	
-θητε	-θῆτε	-θείτε	καί -θήτωσαν	
-θησαν	-θῶσι	-θείεν		

Μετοχή.

-θείς -θείσα -θέν

Παθητικός Μέλλον α'.

'Οριστική.	Εὐκτική.	'Απαρέμφατον	Μετοχή.
-θήσομαι	-θησοίμην	-θήσεσθαι	-θησόμενος
-θήσει	-θήσοιο		-θησομένη
-θήσεται	-θήσοιτο		-θησόμενον
-θησόμεθα	-θησοίμεθα		
-θήσεσθε	-θησοισθε		
-θήσονται	-θησοιντο		

Μέσος Μέλλον.

'Οριστική.	Εὐκτική.	'Απαρέμφατος.	Μετοχή.
-σομαι	-σοίμην	-σεσθαι	-σόμενος
-σει	-σοιο		-σομένη
-σεται'	-σοιτο		-σόμενον
-σόμεθα	-σοίμεθα		
-σεσθε	-σοισθε		
-σονται	-σοιντο		

Μέσος 'Αόριστος.

'Οριστική.	'Υποτακτική.	Εὐκτική.	Προστακτική.
-σάμην	-σωμαι	-σαίμην	-σαι
-σω	-ση	-σαιο	-σάσθω
-σατο	-σηται	-σαιτο	-σασθε
-σάμεθα	-σώμεθα	-σαίμεθα	-σάσθων
-σασθε	-σησθε	-σαισθε	καί σάσθωσαν
-σαντο	-σωνται	-σαιντο	

'Ασπαρέμφατον.

-σασθαι

Μετοχή.

-σάμενος -σαμένη -σάμενον

Παρακείμενος.

'Οριστική.	'Υποτακτική.	Εὐκτική.	Προστακτική.
-μαι	-μένος	-μένος	-σο
-σαι	ᾧ ἤς ἢ	εἶην εἶης	-σθω
-ται	μένοι	εἶη	-σθε
-μεθα	ᾧμεν ἦτε	-μένοι	-σθων
-σθε	ᾧσι	εἶμεν εἶτε	καί -σθωσαν
-νται		εἶεν	

'Απαρέμφατος.

-σθαι

Μετοχή.

-μένος -μένη -μένον

'Υπερσυντέλικος.

'Οριστική.

-μην -σο -το -μεθα -σθε -ντο

Γύμνασμα 114. Ἀντίστρεψον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπομένων λέξεων.

Οἱ ὄριμοι καρποὶ ὀρέπονται. Μὴ λαλεῖτε πολλὰ, ὦ παῖδες. Ἀγαπᾶτε τοὺς γονεῖς ὑμῶν. Μελέτα, ὦ μαθητά. Δικαστά, δίκαιε δικαίως. Μὴ ἀστειεύεσαι, ἔταν λαλήεις περὶ σπουδαίων. Μὴ καυχᾶσαι ἐπὶ σοφίᾳ. Μὴ βλάπτει τὰ μικρὰ πτηνά. Μὴ φλυαρεῖτε ἐνώπιον τῶν μεγαλυτέρων σας. Ἄς ἐργάζεται καλῶς. Μὴ κοιμάσαι ἐν ὄρα μαθήματος. Παῖδες, ἐκπληροῦτε τὰ καθήκοντά σας μετ' ἀκριβείας. Σπεῦδε βραδέως. Διώκετε τοὺς κακοὺς, ὅταν πράττωσι κακά. Ἐργάζου ἔταν λάμπη τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Κάμπτου, ὦ δένδρον.

Γύμνασμα 116. Θές καταλλήλως τὸ ἐν παρενθέσει ῥήμα.

Σὺ θὰ (ἐπισκέπτομαι) αὐριον τὴν Κωνσταντινούπολιν. Γεώργιε, θὰ (ψάλλω) ἓνα ὕμνον. Ὁ Γεώργιος θὰ (καλλιεργῶ) τὸν ἀγρὸν του. Ὁ Ἰάσων (διαπερῶ) τὸν πεταμόν. Ἑμεῖς θὰ (εἰσέρχομαι) εἰς τὴν οἰκίαν. Παιδίον, (ἀποφεύγω) τοὺς κακοὺς. Ἡ μήτηρ (ἐξυπνῶ) τὰ παιδία τῆς ἐνωρίς, διὰ νὰ (ὑπάγω) εἰς τὸ σχολεῖον. Πάτερ μου, (ὀμιλῶ) πάντοτε σεφῶς. Αὐριον θὰ (τακτοποιῶ) τοὺς λογαριασμοὺς μου. Αὐριον ἐγὼ καὶ ὁ ἀδελφός μου δὲν θὰ (ὑπάγω) εἰς τὸ σχολεῖον. Ὁ Ἰπποκόμος (ζευγνύω) τὸν ἵππον του. Παιδία, (ἀποφεύγω) τοὺς κόλακας. Μὴ (τρῶγω) ἄωρους καρπούς. Εἰς τὸν κῆπον τὰ παιδία θὰ (συλλέγω) ἄνθη καὶ ὀπώρας. Ὁ κηπουρός (ἐρσιζῶ) χθές τὰ ἄνθη.

Γύμνασμα Ὅμοιον πρὸς τὸ προηγούμενον.

Ὁ Παῦλος καὶ ὁ Πέτρος (δύναμαι) νὰ μᾶς βοηθήσωσιν. Ὁ πάππος καὶ ἡ μάμμη (ἔρχομαι) πρὸς ἐπίσκεψίν σας. Σὺ θὰ (παρατηρῶ) ταύτην τὴν φωλεάν. Τὸ φρόνιμον παιδίον καὶ ὁ ἐπιμελής μαθητής θὰ (ἀνταμεῖδομαι). Εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ὁ στρατιώτης καὶ ὁ ἀξιωματικὸς (ὀφείλω)

νὰ ὑπακούσωσιν εἰς τὴν ἀρχὴν των. Ἡ Ἰωάννα καὶ ὁ Ἰωάννης (γχαρρίζω) νὰ γράφωσιν. Ὁ ἀδελφός σου καὶ ἡ ἀδελφή σου (σκοπεύω) νὰ ἐλθωσιν. Ὁ Ἰάκωβος καὶ ἡ Μαρία (κάμνω) πολλὰς προόδους.

Γύμνασμα 119. Ὅμοιον πρὸς τὸ προηγούμενον.

Ὁ θεός μου καὶ ὁ ἐξάδελφός μου χθές (λαμβάνω) μίαν καλὴν εἰδήσιν. Ὁ Εὐγένιος καὶ ὁ Ἀλέξανδρος (παρατηρῶ) τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ γειτονικοῦ χωρίου. Οἱ ναῦται (θέλω) νὰ ἀναχωρήσωσι. Σὺ (ἐννοῶ) καλῶς ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ὁ θεός σου (εἶπον). Ὁ ἀδελφός καὶ ἡ ἀδελφή μου (μανθάνω) πλέον ἀνάγνωσιν. Μικροὶ καὶ μεγάλοι (χρεωστῶ) νὰ λέγωσι τὴν ἀλήθειαν. Ὁ κύων καὶ ὁ κυνηγός (καταδιώκω) ἓνα λαγυόν. Ὁ ἀγροκόμος καὶ κάρραγωγός (ὀδηγῶ) τοὺς ἵππους εἰς τὴν ποτίστραν.

Γύμνασμα 119. Τῶν ἐξῆς προτάσεων τὰ ῥήματα τρέψον 1) εἰς παραιτητικόν· 2) εἰς ἀόριστον.

Οἱ ἀμελεῖς τιμωροῦνται, οἱ δὲ ἐπιμελεῖς ἀγαπῶνται. Ὁ βουδς μυκάται. Ὁ ἵππος μασιγοῦται. Ὁ ἀνθρώπος γεννάται. Τὰ μικρὰ κέρδη ἐξισοῦνται ταῖς ζημίαις. Ὁ φελοῦμι ὑπὸ τῶν φίλων. Ὁ εὐγενής τιμάται. Οἱ νικηταὶ στεφανοῦνται. Τὰ χρήματα ταχέως δαπανῶνται. Τὰ παιδία εὐκόλως ἀπατῶνται. Τὸ ἀγγεῖον πληροῦται ὕδατος. Ὁ σίδηρος σφυρηλατεῖται. Ἀπειλοῦμαι ὑπὸ μεγάλου κακοῦ. Ὑπὸ τίνος ἀδικεῖσθε; Οἱ εὐτοχεῖς φθονοῦνται. Τὸ νήπιον κοιμάται.

Γύμνασμα 120. Τοῦ ἀνωτέρου γυμνάματος τὰ ῥήματα τρέψον 1) εἰς μέλλοντα διαφηῆ, 2) εἰς στιγμιαῖον καὶ 3) εἰς παραικείμενον καὶ ὑπερσυντελικόν.

Γύμνασμα 121. Τῶν ἐξῆς προτάσεων τὰ ῥήματα τρέψον

εἰς παριστατικὸν καὶ ἀόριστον καθ' ἐνικὸν καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν.

Οἱ πλοῦσοι εὐεργετοῦσιν. Ἡ ὄρνις γεννᾷ ᾠά. Ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ. Ἡ θυγάτηρ ἀγαπᾷ τὴν ἐργασίαν. Οἱ ἄνθρωποι ὑμνοῦσι τὸν Θεόν. Τὸ παιδίον μισεῖ τὴν ὀκνηρίαν. Ὁ ἄνθρωπος φοβεῖται τὴν ἁμαρτίαν. Ὁ ὑπηρέτης ὑπηρετεῖ τὸν κύριον. Ὁ παῖς μιμεῖται. Τὸ βρέφος ἀναπαύεται. Ὁ μωρὸς καυχᾶται. Ὁ μωρὸς γελά.

Γύμνασμα 122. Νά κλιθῶσι τὰ ἑξῆς :

Ὁ θεραπεύων ἰατρός, τὸ κλαῖον βρέφος, ἡ πάσχουσα μήτηρ, ὁ παίξας μαθητής, τὸ γελῶν παιδίον, ἡ ἐμπρέπουσα ποιητή, ὁ φυτεύων κηπουρός.

Γύμνασμα 123. Τῶν ἑξῆς προτάσεων τὰ ῥήματα τρέψον εἰς ἀόριστον, παρακειμένον καὶ ὑπερσυντελικόν.

Ἡ μάχη κηρύττεται. Πῶς ρίπτεσθε εἰς τοιοῦτον κίνδυνον; Τὰ φυτὰ βλάπτονται ὑπὸ τῆς πάχνης. Ἡ ἐπιστολὴ πέμπεται. Ὁ θησαυρὸς φυλάττεται. Τὸ τοιοῦτον δὲν λέγεται. Οἱ ἀπρονόητοι δὲν σκέπτονται περὶ τοῦ μέλλοντός των. Ποῦ βασιλεύσατε; Διωκόμεθα ὑπὸ τῶν πολεμίων. Περὶ τίνος πραγματεύεται ἡ διάλεξις; Τὰ χρήματα ἀρπάζονται. Τὰ ἐρίφια σφάζονται. Τὰ ἄνθη ποτίζονται. Τὰ φυτὰ φυτεύονται. Λέχεσαι; Διατί λυπεῖσαι; Αἱ ἄρκτοι φονεύονται ὑπὸ τῶν κυνηγῶν. Ὑμεῖς δὲν ἐργάζεσθε. Ὑπὸ τίνος κωλύεσαι;

Γύμνασμα 124. Ἀντίγραφον τὰς ἑξῆς προτάσεις καὶ θεῖς τὸ εὐφωνικὸν *ν* ὅπου χρειάζεται.

Οἱ καλοὶ μαθηταὶ μεταβαίνουν εἰς τὸ σχολεῖον καθ' εὐθείαν. Καθ' ὁδὸν οὔτε παίζουσι, οὔτε σταματῶσι, οὔτε βλάπτουσι τὰ δένδρα. Ὁ Θεὸς ἐπλασε ἐκ γῆς τὸ πρῶτον ἄνθρωπον. Ἐν ταῖς ἐλευθέραις πόλεσι ἀναφαίνονται οἱ μεγά-

λοι ἄνδρες. Πέρουσι ἦλθε ἐξ Ἀμερικῆς ὁ θεὸς μου, διαμείνας ἐπὶ εἴκοσι ἔτη ἐκεῖ. Οἱ παῖδες ἀς βαίνουσι αἰωνίως παρὰ τὸ πλευρὸν ἐκείνων, οἵτινες μετὰ τσσαύτης στοργῆς ἀτενίζουσι αὐτούς.

Γύμνασμα 125. Γράψον τὴν μετοχὴν τοῦ ἐνεστώτος, τοῦ ἀορίστου καὶ τοῦ μέλλοντος.

Πράττω, κόπτω, κτίζω, διορίζω, ἐλκύω, ἀπαλάσσω, ἐλπίζω, χαρίζω, φονεύω, χωνεύω, ρίπτω, θλίβω, λύω, πλάττω, μολύνω, βρέχω, παίζω, γράφω.

Γύμνασμα 126. Γράψον τὰς μετοχὰς τῶν κατωτέρω ῥημάτων τῆς παθητικῆς φωνῆς.

1) Πράττω, πλέκω, διώκω, τήκω, λέγω, πήγω, βρέχω, ἀλλάσσω, χαράττω, κηρύττω, στηρίζω, σφάζω, ἀρπάζω, βαστάζω, συρίζω.

2) Τρίβω, θλίβω, ἀλείφω, βλάπτω, κρύπτω, κόπτω, σκάπτω, ρίπτω, ράπτω, σκώπτω, γράφω.

3) Πείθω, δικάζω, ὀνομάζω, ὀρίζω, θανείζω, ἀρπάζω, ἐλπίζω, χαρίζω, ὀνειδίζω, πλάττω.

Γύμνασμα 127. Τοὺς ἑξῆς παρακειμένους τῆς καθομιλουμένης τρέψον εἰς τοὺς τῆς ἀρχαίας, προσέχων εἰς τὸν ἀναδιπλασιασμὸν καὶ σχηματίζων ἐκ παραλλήλου καὶ τὸν ὑπερσυντελικόν.

Γράψε οὕτω: ἔχω παιδεύσει=πεπαιδευκα, ἐπεπαιδευκειν.

ἔχω παιδεύσει, ἔχω παύσει, ἔχω δεσμεύσει, ἔχω διώξει, ἔχω ὀρέξει, ἔχω φυλάξει, ἔχω κηρύξει, ἔχω ἀλλάξει, ἔχω φρέξει, ἔχω στηρίξει, ἔχω ἀρπάσει, ἔχω βλάψει, ἔχω κρύψει, ἔχω βάψει, ἔχω συνάψει, ἔχω κόψει, ἔχω ἀρέσει, ἔχω σπεύσει, ἔχω πλάσει, ἔχω ἀθροίσει, ἔχω ταράξει.

Γύμνασμα 128. Κλίνον τῶν ἐξῆς ρημάτων τὴν προσηγορικὴν τοῦ ἐνεστώτος, ἀορίστου καὶ παρακειμένου.

Ἐλευθερώ-ω, κολακεύω, ὑβρίζω, φονεύω, ἀλιεύω, δαπανάω-ω, ἐλληνίζω, γυμνώω-ω, ἐρίζω, νοσέω-ω, κιτρινίζω, χρυσόω-ω, λέγω.

Γύμνασμα 129. Τῶν ἐξῆς προτάσεων τρέψον τὰ ρήματα 1) εἰς παρατατικόν, 2) εἰς ἀόριστον καὶ 3) εἰς παρακειμένον.

Ἄνθρωπος μαστιγεί τοὺς ἵππους. Ὁ βασιλεὺς κυβερνᾷ τὴν χώραν. Διὰ τὴν ἀγάπην. Ἡ αἴθουσα πληροῦται κομποῦ. Τί σε κινεῖ τὸν γέλωτα; Φοιτῶμεν τακτικῶς εἰς τὸ σχολεῖον. Ὁ φίλος συμπαθεῖ τὸν φίλον. Τὰ πτήνᾳ πετώσιν εἰς τὸν ἀέρα. Ὑμνοῦμεν τὸν Θεόν. Αἰνοῦμεν καὶ προσκυνούμεν τὴν δόξαν αὐτοῦ. Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος πανταχοῦ καὶ πάντοτε ἐκτιμᾶται. Ἡ συνεχὴς ἀνάπαυσις δὲν ὠφελεῖ. Δηλοῦμεν τὴν ἀναχώρησίν μας. Ὁ ἰσχυρότερος ἐχθρὸς ἀπειλεῖ τὸν ἀσθενέστερον. Τί πωλεῖς; Ἄρτον πωλῶ. Οἱ ἔμποροι πολλάκις ζημιοῦνται ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεών των.

Γύμνασμα 130. Σχημάτισον τὰς μετοχὰς τῶν ἀκολουθῶν ρημάτων εἰς ὅλους τοὺς χρόνους.

Ἔργάζομαι, δικάζομαι, αἰσχύνομαι, φυλάττομαι, κρύπτομαι, στρέφομαι, θλίβομαι, βρέχομαι, κλίνομαι, πείθομαι, κλέπτομαι, ἐκπλήττομαι, μαραίνομαι, καταστρέφομαι, κούραζομαι, ἀναπαύομαι, τρίβομαι, πιστεύομαι.

Γύμνασμα 131. Τὰς ἀνεν διπλασιασμοῦ μετοχὰς τῶν παρακειμένου θές μετ' ἀναδιπλασιασμοῦ.

Λυμένος, γραμμένος, θλιμμένος, τριμμένος, δοκιμασμένος, ἀκολουθούμενος, πιστευμένος, φθασμένος, ἀποκαλυμμένος, συνδεμένος, διδαγμένος, λυπημένος, κουρασμένος, ὀνομασμένος, κατεργασμένος, ὀχυρωμένος, συναθροισμένος, φυλαγμένος.

Γύμνασμα 132. Ἄς τειθῆ τὸ ῥῆμα εἰς τὸν ζητούμενον χρόνον.

Ἐάν (σκέπτησαι παθ. ἀόρ.) καλῶς θὰ τὸ ἐννοήσῃς. Ἐάν εἶσαι ἀμελής θὰ (κατχοστρέψεις μέλλ. σιγμ.) σεαυτὸν. (Σκεπτόμενος μετ. ἀόρ.) ἔλυσα τὸ πρόβλημα. Οἱ στρατιῶται (συναπτόντες μετ. ἀόρ.) πλοῖα διέβησαν τὸν ποταμὸν. Τὰ (συναπτόμενα μετ. παρακ.) μὴ χωρίζε. Μαθητὴς καλῶς (ἀνατρεφόμενος μετ. παρακ.) Ὁ Δημήτριος (κρύπτει ἀόρ.) Ὁ Γεώργιος (προκόπτει παρατ.) εἰς τὰ μαθήματα. Ὅταν (ρίπτεις ἀόρ.) τὸν λίθον δὲν προσείχες. Πιστεύω ἐτι (πέμπεις παρακ.) τὴν ἐπιστολὴν μου. Μὴ (ρίπτεις προσι. ἐν.) τὸν ἄρτον εἰς τοὺς κύνας. Οἱ καρποί (βλάπτονται παρακ.) Οἱ κλέπται (κλέπτουσι παρακ.) τὰ πάντα. Πάντες (ὀποκύπτουσι μετ. ἀόρ. σιγμ.) εἰς τὸν θάνατον.

Γύμνασμα 133. Θές τὰ ρήματα τῶν ἐπομένων προτάσεων εἰς τὸν ζητούμενον χρόνον καὶ ἔγκλισιν.

Μηδεμίαν πράξεως τὸ τέλος πρὸ τῆς ἀρχῆς (ἐξετάζεις προσι.) Πείθομαι (παρακ. ἀοριστ.) ἐτι οὐ ἦσο. Αἱ μέλισσαι τὰς ἀποθνησκούσας ἐξω τοῦ σμήνους ἐκόμιζον (ἐνεσι. ἀοριστ.). Διὰ καλὸν ὄνομα μάλλον (ἐσπούδασας προσι. ἀόρ.) ἢ διὰ χρήματα. Τοῖς νόμοις (πειθομαι προσι. ἐν.) Ἐξ αἰτίας σου (ἀφανίζομαι παρακ.) Μὴ σπεύδεις (προσι. ἐν.) εἰς τὰς κρίσεις σου. Ὁ Ἀριστείδης (ἐξοστρακίζεται ἀόρ.) Ἐν τῇ ἀρετῇ (γυμνάζεσαι προσι. ἐν.) Καὶ μετὰ ἀνόμων (λογίζεται ὀρ. ἀόρ.) Οὗτος εἶναι ὁ (κολαζόμενος μετ. ἀόρ.) δι' ἀσέδειαν. Οὗτος εἶναι ὁ ὑπὸ πάντων (θαυραζόμενος μετ. ἀόρ.) Ὁ Πλάτων (ὀνομάζεται παθ. ἀόρ.) παρὰ τῶν Ἑλλήνων θεῖος. Οὐδένα (ἔπεισας ὀρ. ἐν.) κακῶς σκεπτόμενος καὶ ἀλόγως. Τοὺς φίλους (πλουτίζεις μετ. ἐν.) θὰ πλουτίσῃς σεαυτὸν.

Γύμνασμα 134. Τοὺς χρόνους τῶν ἐπομένων ρημάτων τρέψον εἰς ἀόριστον ἐνεργητικὸν β'.

Σήμερον (λαμβάνω) καλὸν βαθμὸν. (*Ἀνέρχου) ἐντεθ-
θεν. *Ἀποθνήσκεις, διότι δὲν (ἀποφεύγεις) τὰς καταχρήσεις.
Οὗτός ἐστιν ὁ (μανθάνων καὶ λέγων) μοι ταῦτα. (*Ἐρχου καὶ
θλέπε). *Ἐτιμωρήθη (φεύγων) ἐκ τῆς σχολῆς. *Ὁ πατήρ
σκέπτεται νὰ (ἀπέρχεται) σήμερον.

Γύμνασμα 135. Συμπλήρωσον τὰς ἐπομένας προτάσεις προσθέτων τὸ ἀντικείμενον.

*Ὁ λαγῶδς ἔχει μακρὰ . . . Εὐχαὶ γονέων στηρίζουσι . . .
*Ἡ ἄμπελος παράγει . . . Αἱ κάμπαι κατατρώγουσι . . . Τὰ
ἐντομα ἔχουσιν ἔξ . . . Παιδίον, μὴ σπαταλᾷς τὸν πολὺτιμον
. . . Ἄς φυλάττωμεν μετὰ φόβου τὰς . . . τοῦ Θεοῦ. *Ἡ Ρω-
σία ἐξάγει πολὺν . . . *Ἡ γυμναστικὴ ἐνισχύει τὸ . . . Μικρὰ
πολλάκις ἠδονὴ προξενεῖ μεγάλην . . . *Ὁ Δαυὶδ ἐφόρευσε
τὸν . . . Οἱ ἀσπάλακες καταδιώκουσι τοὺς . . . τῆς γῆς. Μὴ
τρώγητε ἄωρους . . . *Ὁ Θεὸς προστατεύει τοὺς . . . Πάντες
ἀποστρέφονται τοὺς . . .

Γύμνασμα 136. Πρόσθετε τὸ κατηγορούμενον εἰς τὰς
ἐπομένας προτάσεις.

Τὸ γάλα τοῦ ὄνου εἶναι . . . Τὸ φῶς τῆς σελήνης εἶναι . . .
*Ἡ προσευχὴ τοῦ δικαίου γίνεταί . . . παρὰ τῷ Θεῷ. Αἱ
βουλαὶ τοῦ Κυρίου εἶναι . . . Αἱ οἰκίαι τῶν χωρικῶν εἶναι
. . . Αἱ ἡμέραι τοῦ χειμῶνος εἶναι . . . αἱ δὲ τοῦ θέρους . . .
Αἱ ἀποκρίσεις τῶν Σπαρτιατῶν ἦσαν . . . *Ἡ ἀλώπηξ εἶναι
ζῷον . . . Οἱ γαιάνθρακες εἶναι . . . *Ἡ φάλαινα εἶναι πελώ-
ριον . . . Τὸ εὐαγγέλιον εἶναι . . . *Ὁ χρυσὸς εἶναι . . . *Ἡ
τίγρις εἶναι . . . *Ὁ πελαργὸς εἶναι . . . *Ὁ καρχαρίας εἶναι
. . . *Ὁ ἥλιος εἶναι . . . Τὸ ὕδωρ εἶναι . . . Οἱ κώνωπες εἶναι
. . . Αἱ σταφυλαὶ εἶναι . . . *Ἡ γαλῆ εἶναι . . . *Ὁ ἀδάμας
εἶναι . . .

Γύμνασμα 137. Ποῖον ἐπίθετον σημαίνει τὸ ἐναντίον
τῶν :

Βραδύς, νέος, ἀσθενής, πλούσιος, ψευδής, κενός, δύσθυμος,
ἀδικός, ἤρεμος, δυνατός, εὐθηνός, σκοτεινός, κακός, ἀμελής,
βραχύς, μαλακός, στενός, βαρύν, ψυχρός, ξηρός, εὐθύς, ἡσυχ-
χος, εὐτυχής, ζωντανός, λευκός, ἀριστερός, γενναίος, ὁμοίος,
βάρβαρος, ἐλεύθερος, ἀχρηστος, εὐπειθής, ὑλός, βλαβε-
ρός, δόλιος, ὀκνηρός.

Γύμνασμα 138. Γράφε οὕτω : *Ὁ ὄφις εἶναι ἐρειπτόν κτλ.

Τίς ἢ τί εἶναι ἐρπετόν, ἰχθύς, τετράποδον, κῆτος, πτη-
νόν, ἀμφίβιον, ἐντομον, φυτόν, δένδρον, δρυκτόν; Τίς ἢ τί
εἶναι οἰκοδόμημα, ἐργαλεῖον, ἱπιπλον, νόμισμα, ὄπλον, φα-
γητόν, ποτόν, νόσημα; Τίς ἢ τί εἶναι κράτος, ὄρος, πόλις,
νήσος, θάλασσα, ποταμός; Τίς ἦτο νομοθέτης, ἥρωας, βασι-
λεύς, θεός, θεά;

Γύμνασμα 139. Ἐκλεξον ἀνὰ μίαν λέξιν ἐξ ἐκάστης στή-
λης καὶ σημάτισον ἐξ αὐτῶν ἀπλήν πρότασιν μεταχειριζό-
μενος τὸ εἶναι εἰς διαφόρους χρόνους.

*Ἡ πεδιάς	—	*Ὁ Ἡρακλῆς.	*Ὀρμητικὸς	—	*Ἀφθονος.
*Ἡ συγκομιδὴ	—	*Ὁ Ρῆνος.	Πολυάριθμοι	—	Δριμύς.
Οἱ κύνες	—	*Ὁ χειμῶν.	Πιστός	—	Γόνιμος
Τὸ διάλειμμα	—	Τὸ φρούριον.	*Ἀτρόμητος	—	Βραχύς.
Οἱ ἰσχυροὶ	—		Δυσάλωτος	—	

Γύμνασμα 140. Τὰς ἐξῆς ἀνεπτυγμένας προτάσεις τρέψον
εἰς συνεπτυγμένας.

*Ὁ Γεώργιος εἶναι ἐπιμελής. *Ὁ λόφος εἶναι πράσινος. *Ὁ
ἥλιος εἶναι λαμπρός. *Ἡ μήτηρ εἶναι ἀγρυπνος. *Ὁ μύρμηξ
εἶναι ἐργατικός. *Ὁ πατήρ μου εἶναι ἀσθενής. *Ἡ μάχαιρα

είναι κοπιερά. 'Ο θεός είναι δυστυχής. 'Ο χρυσός είναι στυλπνός. 'Η ανοιξίς είναι θελκτική. Τὸ ρόδον είναι εὐώδες.

Γύμνασμα 141. Τὰς ἐξῆς συνεπτυγμένας προτάσεις τρέψον εἰς ἀνεπτυγμένας.

Τὸ ὕδωρ δροσίζει. Τὰ σῦκα ὀριμάζουσι. 'Ο Νικόλαος ἐπιμελεῖται. 'Ο ἀδάμας λάμπει. 'Η μουσική εὐχαριστεῖ. 'Ο ἐξάδελφός μου ὑγιαίνει. 'Η φύσις χλοάζει. Τὸ ὕδωρ παρλάζει. 'Ο ρυαξ κελαρύζει. Τὸ πτηνὸν ἄδει. 'Ο μαθητὴς ἠσυχάζει. Τὸ σύμπαν ἠρεμεῖ. 'Ο παῖς παιδρύνεται. Τὸ δένδρον ἀκμάζει.

Γυμνασμα 142. Τὰς ἐξῆς ἀπλᾶς προτάσεις μετάρτρεψον διὰ προσθήκης καταλλήλων λέξεων εἰς συνθέτους.

Τὸ ρόδον καὶ . . . εἶναι εὐώδες. 'Ο Ἀλέξανδρος ὑπῆρξε νικητής. 'Ο ἥλιος ἀνέτειλεν. 'Η σελήνη λάμπει. Τὸ φαινόμενον ὑπῆρξε βροχερόν. Τὸ ἀτμόπλοιον ἀνεχώρησεν. 'Ο Γεώργιος εἶναι φρόνιμος. 'Η αἴθουσα εἶναι εὐρεῖα. 'Η μήτηρ εἶναι εὐτυχής. 'Ο πτωχὸς κτρινίζει. Τὸ φρούριον εἶναι δυσάλωτον. Οἱ Ἕλληνας ὑπῆρξαν νικηταί. Οἱ Πέρσαι ἠττήθησαν. 'Ο Βόσπορος εἶναι θελκτικώτατος. 'Η ανοιξίς εἶναι θελκτική. 'Η οἰκία εἶναι θησαυρός. Τὸ πτηνὸν πετᾷ.

Γύμνασμα 143. Σύνδεσον τὴν δευτερεύουσαν πρότασιν μετὰ τῆς κυρίας διὰ τοῦ καταλλήλου τῶν καθ' ὑπόταξιν συνδέσμου ἢ δι' ἀντωνυμίας.

Εἶναι γνωστὸν—εἰσθε ἐλεήμονες. Βοηθεῖτε τοὺς πτωχοὺς—ζητήσωσι παρ' ὑμῶν βοήθειαν. Φοβοῦμαι—βρέξῃ. Ἀναγινώσκω πολὺ—ἔχω πολλὰς ἀσχολίας. Θὰ ἐξηρχώμην εἰς περίπατον—ὁ καιρὸς ἐπέτρεπεν. Τὸν συνελάβετε—δὲν ὑπέπτευέ τι. Εἶπέ μοι—θὰ ἔχωμεν διακοπὰς. Ἐμαθον—κατοικεὶ ὁ ἀδελφός σου. Ἦγνόει—νά εἶπῃ καὶ—νά πράξῃ. Εἶπέ

—ἀπουσίαζες χθές. 'Ο ἀγγελιαφόρος,—μοὶ ἐστειλάτε, ἐπέσπειρε λίαν ἀργά. Προσέχετε—μὴ ἡ γλῶσσα προτρέχῃ τῆς βιανοίας.

Γύμνασμα 144. Γράψον 10 ρήματα, 10 ἐπίθετα, 10 οὐσιαστικά σύνθετα ἐκ τῶν προθέσεων ἐπέρ, ἐπί, παρὰ καὶ πρός.

Γράψον ὄσας γνωρίζεις λέξεις ἔχούσας ὡς πρῶτον συνθετικὸν τὴν ἐπὶ καὶ ἄλλας τὴν πρόθεσιν ἀπὸ.

Γόμνασμα 145. Ἐν ταῖς ἐπομέναις προτάσεσι θές τὴν ἀρμόζουσαν ἀλλαγίαν πτώσιν.

Μὴ ἐξέρχεσθε ἀνευ τ . . . τοῦ διδασκάλου σας. Ὑπομείνατε μέχρι τ . . . τῶν μαθημάτων. Ἐνεκα τ . . . τῶν Ἀθηναίων ἀπέβη μέγας. Πάντες ἀνεχώρησαν πλὴν . . . Ἡ τάφος ἐξετείνετο μέχρι . . . (τείχος) τῆς Μηδείας. Οἱ φίλοι ἀνέμειναν ἡμᾶς μέχρι τ . . . Οἱ ἀρχαῖοι ἄρχιζόμενοι ἔλεγον. Ναὶ μὰ . . . ἢ οὐ μὰ . . . Ἐν Νικαίᾳ διαχειμάζουσιν οἱ ἀσθενεῖς χάριν τ . . . αὐτῶν. Ἡ πίστις χωρὶς . . . εἶναι νεκρά. Τὸ λαμπρὸν ἐνίστα μετὰ τὴν βροχὴν σημεῖον σχηματίζεται ἐν τῷ οὐρανῷ εἰκην . . . Ὁ ἀσθενὴς εἶναι ἐκτός . . . Ὁ Κροισὸς ἔλαβε χρησὸν ὅτι διεληθὼν πέραν . . . μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει. Οἱ ἐχθροὶ εὐρέθησαν ἔσω τ . . . Ὅπισθεν τ . . . εὐρίσκεται ὁ ἡμέτερος κήπος.

Γύμνασμα 146. Εἰς τὰς ἐξῆς προτάσεις πρόσθετε κατάλληλον ἐμπρόθετον διορισμόν.

Ὁ Ξέρξης ὤρμησε κατὰ . . . Ὁ πόλεμος τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ . . . ὑπῆρξε δεινός. Πολλοὶ ἀπέθανον ἐπὶ Περικλέους εἰς . . . ὑπὸ . . . Προτιμότερος ὁ ἐνδοξος θάνατος ἀντὶ . . . Πολλοὶ ἀποθνήσκουσιν ἐν . . . τῆς ἡλικίας των. Οἱ ἀγγελιαφόροι μετὰ . . . ἐφθασαν εἰς . . . Ὑπὸ . . . κατεχόμενος μηδὲν πράττει ἢ

λέγε. Οἱ Πέρσαι ἐπὶ . . . διετέλουν ὑπὸ . . . τῶν Μηδῶν. Οἱ παῖδες τῶν Ἀθηναίων πρὸς . . . ἐδιδάσκοντο καὶ μουσικῆν.

Γύμνασμα 147. Συμπλήρωσον τὰς ἐξῆς φράσεις προσθέτων τὴν δευτερεύουσαν προτάσιν.

*Εργάζεσθε ἐν ὄσῳ . . . διὰ νὰ . . . Θερρίζει τις ἕτι . . . Τὸ δένδρον παράγει ἀνθὴν πρὶν ἀκόμη . . . Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου ἵνα . . . Ἀγαπάτε τὴν τάξιν καὶ τὴν καθαριότητα, διότι . . . Μὴ σπαταλάτε τὸν χρόνον σας ματαίως διότι . . . Τὰ παιδία ὀφείλουσι νὰ ἀπαντῶσιν ὅταν . . . Μὴ καταστρέψετε τὰ πτηνὰ, τὰ ὅποια κοσμοῦσι τὰς ἐξοχάς, διότι . . . Ὁ σίδηρος σφυρηλατεῖται ἐν ὄσῳ ἀκόμη . . . Θὰ ἐξέλθωμεν σήμερον εἰς περίπατον, ἂν δὲν . . .

Γύμνασμα 148. Εὐρὲ τὸ ἀντικείμενον τῶν ἐπομένων προτάσεων

Οἱ πλούσιοι φέρουσι πολυτελεῖν . . . Ἡ Σμύρνη ἐξάγει λαμπρά . . . Ἀπόφυγε τὰς κακὰς . . . Ὅλοι γνωρίζομεν τοὺς . . . τοῦ Ἡρακλέους. Οἱ λαγωοὶ τρώγουσι τοὺς . . . τῶν δένδρων. Οἱ κλέπται προτιμῶσι τὸ . . . τῆς νυκτός. Οἱ Ἰσραηλιταὶ πολλάκις ἐλησημόνησαν τὰς . . . τοῦ Θεοῦ. Σέβασθε τὰς . . . τῶν μικρῶν πτηνῶν. Ὁ Ἡρόστρατος κατέκαυσε τὸν . . . τῆς Ἐφέσου. Ἡ ὑγιεινὴ σὺν τοῖς ἄλλοις μᾶς ἐπιβάλλει καὶ τὴν . . . τῶν μελῶν τοῦ σώματος ἡμῶν. Ὁ Θησεύς ἐφόνευσε τὸν . . . καὶ τοὺς κακούργους . . .

Γύμνασμα 149. Διακρίνον τὸ ὑποκείμενον τῶν ἐπομένων προτάσεων.

Ὁ ἵππος εἶναι νοήμων. Ἡ ψυχὴ εἶναι ἀβλος. Τὸ σῶμα εἶναι φθαρτόν. Ὁ Θεὸς εἶναι πανάγαθος. Ὁ κῶων εἶναι πιστός. Ὁ πύργος εἶναι ὑψηλός. Ἡ σταφυλὴ εἶναι στρογγύλη. Ἡ χελώνη εἶναι βραδεῖα. Ὁ οὐρανός εἶναι κυανός. Τὸ

ὄρος εἶναι ὑψηλόν. Ἡ χιών εἶναι ψυχρά. Ἡ ὕαλος εἶναι εὐθραστός. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι λογικός. Ὁ λέων εἶναι ἰσχυρός. Τὸ Ἴον εἶναι εὖοσμον, τὸ ἄχυρον εἶναι εὐπλεκτόν.

Γράψε οὕτω: Ὁ ἵππος εἶναι νοήμων.—Ὁ ἵππος ὑποκείμενον τοῦ εἶναι.

Γύμνασμα 150. Εὐρὲ τὸ κατηγορούμενον τῶν ἐπομένων προτάσεων.

Γράψε οὕτω: Τί εἶναι τὸ σχολεῖον;—Τὸ σχολεῖον εἶναι οἰκοδόμημα κατηγορούμενον τῆς λέξεως σχολεῖον.

Τὸ σχολεῖον εἶναι οἰκοδόμημα. Ἡ μέλισσα εἶναι ἔντομον. Ἡ κυπάρισσος εἶναι δένδρον. Ἡ ροδὴ εἶναι θάμνος. Ὁ χρυσός εἶναι μέταλλον. Ἡ χύτρα εἶναι σκεῦος. Ἡ Ἀμερικὴ εἶναι ἠπειρος. Τὸ φράγκον εἶναι νόμισμα. Ἡ Σμύρνη εἶναι πόλις. Ἡ Χίος εἶναι νήσος. Ὁ Βόσπορος εἶναι πορθμός. Ὁ Εὐξείνιος εἶναι θάλασσαν. Ὁ Βαθυρρύαξ εἶναι προάστειον. Ὁ κέφαλος εἶναι ἰχθύς. Ὁ Ἄβελ ἦτο ποιμὴν. Ἡ Μαρία εἶναι μαθητρία. Ὁ Ξενοφῶν εἶναι μαθητής.

Γύμνασμα 151. Εὐρὲ τὸ ὑποκείμενον τῶν ἐξῆς προτάσεων.

Τὸ αἷμα εἶναι ἐρυθρόν. Ὁ μαθητὴς μαθητάνει. Ἡ ἀράχνη εἶναι ἐργατικὴ. Τὰ νήπια κλαίουσιν. Ὁ ἐλέφας εἶναι νοήμων. Ἡ χλόη εἶναι πρασίνη. Γελοῦν οἱ οὐρανοί. Ὁ τεύχος κατεδαφίζεται. Οἱ ἰχθύες δὲν ἔχουν φωνήν. Τὸ πρόβατον εἶναι ὠφέλιμον. Τὰ ζῷα εἶναι πλοῦτος. Ἀγαπῶ τὰ ἀνθὴ. Ὁ Θεὸς εἶναι πανταχοῦ παρών. Ἡ δόξα εἶναι ἀθάνατος. Ὁ πλοῦτος εἶναι θνητός.

Γύμνασμα 152. Παράγαγε ἐπίθετα ἐκ τῶν ἐξῆς οὐσιαστικῶν.

Ἠγεμών, αἰχμή, σκιά, οἰκτός, κληρὸς, ἡδονή, τροφή,

σκότος, χοῖρος, βοή, πηλός, μάχη, θάνατος, πέτρα, ὄγκος, φρίκη, ἀκανθα, λύσσα, γῆ, πλοῦτος, κέρδος, φλόξ, χειμών, ἔχθρα, χάρτης, χρήσις, φθόνος, ἀνὴρ, ἄργυρος, χαλκός, πηγὴ, αἶσχος, βλάβη, γωνία, παῖς, γράμμα, θάλασσα, ἄμμος, σὰρξ, αἷμα, γῆρας, πέτρα, ὄγκος, γυνή, πηλός, μάχη, θάνατος, ἰσχύς, λίμνη, πρόβατον αἰχμή, μόχθος, ὕαλος, σκιά, αἶκτος, θάρρος, φειδώ.

Γύμνασμα 13. Ἐκ ποίων οὐσιαστικῶν παράγονται τὰ ἑξῆς ἐπίθετα :

Χρήσιμος, θηριώδης, πειναλέος, ὑδατώδης, δασυώδης, ὀγκυώδης, κινδυνώδης, ὀκηρὸς, πυγμαῖος, γήινος, νυσταλέος, πονηρὸς, Πυθαγόρειος, χάλκινος, τέλειος, τρίχινος, σκότειος, αἰσχροὺς οἰκτιρῶν, φθινοπωρινός, γωνιαῖος, μόνιμος, φρικαλέος, λαβυρινθώδης, πήλινος.

Γύμνασμα 154. Ἐκ τίνων ἐπιθέτων παράγονται τὰ ἑξῆς οὐσιαστικά :

Μεγαλοπρέπεια, παιδρότης, μοχθηρία, ἀσθάνεια, ἀσέβεια, ἀμειλίχια, αἰσχροκέρδεια, καθαριότης, θερμότης, δεξιότης, ἐλεημοσύνη, βραδύτης, περιέργεια, καθαριότης, πικρία, ἀνοησία, δύσπνοια, παραφροσύνη, κακοήθεια, μικρόνοια, ἀναισχυντία, δυστυχία.

Γύμνασμα 155. Χώρισον τὰ ἑξῆς σύνθετα ἐπίθετα εἰς μέρη των.

Ἐνζυμος, ἀνήλιος, περίφημος, ἀείμνηστος, ἔντιμος, πάνσοφος, ἀβροδίαιτος, ἐρίτιμος, βαθύπλοτος, ἀριπρεπής, ἀνικανός, ἀνάξιος, δυσειδής, παράδοξος, ὑπέρπλοτος, ἀνανδρός, δυσκίνητος, δύστροπος, εὐήλιος, δύσνους, εὐάερος, βαθύπλοτος, δυστυχής, θρασυδείλος, ἀμορφος, ἐρίτιμος, ἀπλος, ἀδαθής, ἀνώμαλος.

Γύμνασμα 156. Τὰ ἑξῆς ἐπίθετα χώρισον εἰς τὰ συνθετικά μέρη των.

Μονόκερως, τρικόρυφος, ὀκτάεδρος, ἑξηκοντάπηχυς, τέθριππος, εἰκοσάφυλλος, ὀκτάπους, δίκερως, διώροφος, τετράμητος, πετακοσιομέδιμνος, ἑξάγωνος, ἑκατόγχειρ, μονόφθαλμος, τριετής, μυριόστομος, μονοσάνδαλος, πεντάτομος, τριακοντούτης, δίπηχυς, ἐπτάπλευρος, ἑκατονταετής, εἰκοσάπλευρος.

Γύμνασμα 157. Ἀπαντήσατε εἰς τὰς ἑξῆς ἐρωτήσεις.

Τί μέρος τοῦ μετῆχτιέ εἶναι τὸ γρόσιον; Πόσων ἔτων εἶσαι; Εἰς ποίαν τάξιν εὕρισκεσαι; Κατὰ πόσα ἔτη μεγαλύτερος εἶναι ὁ ἀδελφός σου; Πόσοι κάθηνται εἰς τὸ τρίτον θρανίον; Πόσοι εἶναι εἰς τὴν τάξιν σας; Πόσοι εἰς ὅλην τὴν σχολὴν; Τί μέρος τῆς ὁκτῆς εἶναι τὸ δράμιον; Πόσας ἡμέρας ἔχει ὁ μῆν; Κατὰ ποίαν ὥραν τρώγετε τὴν μεσημβρίαν, καὶ κατὰ ποίαν τὸ ἑσπέρας; Ποίαν ἡμέραν τοῦ μηνὸς ἔχομεν σήμερον; Ποσοστὸς μῆν τοῦ ἔτους εἶναι ὁ Ἰούλιος; Εἰς ποίαν σελίδα τῆς γραμματικῆς σας εὕρισκεσθε καὶ εἰς ποῖον κεφάλαιον;

Γύμνασμα 158. Διακρίνον τὸ ὑποκείμενον τῶν ἐπομένων προτάσεων.

Ἡ ψυχὴ εἶναι ἄβλος. Ὁ ἵππος εἶναι νοήμων. Τὸ σῶμα εἶναι φθαρτόν. Ὁ γεωργὸς ἐργάζεται. Ὁ μαθητὴς μελετᾷ. Ἡ μαθήτρια γράφει. Τὸ βρέφος κοιμάται. Ἡ ἀγελάς τρώγει χόρτον. Ἡ ἀγελάς μᾶς δίδει γάλα. Ἡ γυνὴ προσεύχεται. Ἀπώλεσα τὸ χρηματοφυλάκιόν μου. Εὐρον μίαν κλειδα. Εἶδες τὸν Γεώργιον; Ὁ πατὴρ ἀσθεναί. Ἡ μήτηρ ὑγιαίνει. Τὰ παιδιά παίζουν. Τὰ ζῆα βόσκουσι. Τὰ πτηνὰ πετῶσι. Τὰ ἔντομα βομβοῦσι.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΙΔΕΩΝ

* Εκθεσις 1. Περί ὥρολογίου.

Εἰς τί χρησιμεύουσι τὰ ὥρολόγια; Πόσα εἶδη ὥρολογίων γνωρίζετε; Πῶς ὀνομάζονται ἐκεῖνα, τὰ ὅποια φέρουσι οἱ ἄνθρωποι εἰς τοὺς κόλπους των; Ποῦ καὶ πῶς σημειοῦνται αἱ ὥραι καὶ τὰ λεπτά; Ποῖα ἐκ τῶν δύο βελονῶν δεικνύει τὰς ὥρας καὶ ποῖα τὰ λεπτά; Πῶς ὀνομάζονται αἱ βελόναι αὗται; Πῶς ὀνομάζονται τὰ ἐπὶ τῶν τοίχων ἀνηρτημένα ὥρολόγια; Τί ἰδιαιτέρως παρατηρεῖται εἰς τὸ ἐκκρεμές; Πῶς ὀνομάζονται τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης τιθέμενα ὥρολόγια; Τι θέτουσιν ἐπὶ τῶν κωδωνοστασιῶν καὶ τῶν πύργων τῆς πόλεως; Πῶς ἐγνώριζον οἱ ἀρχαῖοι τὰς ὥρας;

* Εκθεσις 2. Περί γαλῆς.

Τί ζῦον εἶνε ἡ γαλῆ; Ἀπὸ πόσα μέρη ἀποτελεῖται τὸ σῶμα αὐτῆς; Εἰς πόσους δακτύλους ἀπολήγουσιν οἱ πρόσθιοι πόδες καὶ εἰς πόσους οἱ ὀπίσθιοι; Πῶς ὀνομάζεται τὸ ζῦον τὸ φέρον γαμψοὺς ὄνυχας; Ἀπὸ τί τρέφεται ἡ γαλῆ; Τίνος ἐχθρὸς εἶναι ἡ γαλῆ; Πῶς ὀνομάζεται ἡ γαλῆ ὡς τρεφομένη ἀπὸ σάρκας ζώων; Ποῖας ἰδιότητος ἔχει ἡ γαλῆ; Ἀγαπᾷ τὰ παιγνίδια, τὴν ἐργασίαν, τὴν καθαρότητα; Τι κάμνει ἀφ' οὗ καθαρισθῆ; Εἶναι εὐγνώμων καὶ πιστὴ ἡ γαλῆ;

* Εκθεσις 3. Περί ἀνοιξέως.

Τί εἶναι ἡ ἀνοιξίς; Πῶς ἄλλως ὀνομάζεται; Ποίους μῆνας περιλαμβάνει ἡ ἀνοιξίς; Ποῖαν ἐποχὴν διαδέχεται; Πῶς

εἶναι ὁ οὐρανὸς κατ' αὐτήν, ὁ ἥλιος, αἱ λειμῶνες; Τι κάμνουσι κατ' αὐτὴν τὰ δένδρα, τὰ φυτά; Τι κάμνουσι τὰ πτηνά; Πῶς ἐργάζονται διὰ νὰ κτίσωσι τὰς φωλεὰς των; Τι ἐναποθέτουσιν ἐντὸς αὐτῶν; Τι κάμνει ὁ βοσκὸς τὰ πρόβατα; Σὰς ἀρέσκει ἡ ἀνοιξίς;

* Εκθεσις 4. Περί προβάτου.

Τί ζῦον εἶναι τὸ πρόβατον; Τι παρέχει εἰς ἡμᾶς; Τι κατασκευάζομεν ἐκ τοῦ γάλακτος τοῦ προβάτου; Πῶς ὀνομάζεται τὸ μαλλίον τοῦ προβάτου; Τι ἐκ τῶν κεράτων αὐτοῦ κατασκευάζουσι; Τι κατασκευάζουσι ἐκ τοῦ ἐρίου καὶ δέρματος τοῦ προβάτου, καὶ τι ἀπὸ τὰς ἐντερικὰς ἴλας; (χορδὰς μουσικῶν ὀργάνων). Εἰς τί χρησιμεύει ἡ κόπρος τοῦ προβάτου;

* Εκθεσις 5. Περί κοιτῶνος.

Ποῖον δωμάτιον τῆς οἰκίας ὀνομάζεται κοιτῶν; Ποῖον ἐκ τῶν δωματίων τῆς οἰκίας πρέπει νὰ ἐκλέγωμεν ὡς κοιτῶνα; Ποῖα ἐπιπλα ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ; Ἀπὸ τί ἀποτελεῖται ἡ κλίνη; Πόθεν κατασκευάζεται; Πρέπει νὰ ἀερίζομεν καλῶς τοὺς κοιτῶνας κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας; Διατί; Ποῦ ἀναπαύονται τὰ βρέφη; Ἐκ τίνος ὅλης δυνατὸν νὰ κατασκευασθῆ τὸ λίκνον; Πῶς πρέπει νὰ διατηρῶμεν τὸν κοιτῶνα;

* Εκθεσις 6. Περί βροχῆς.

Πόθεν προέρχεται ἡ βροχῆ; Ποῖας ὠφελείας μᾶς παρέχει; Ὅταν ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι πλήρη; ὕδατιμῶν εἶναι ὑγιεινῆ; Τι συμβαίνει ἐν τοιαύτῃ περιστάσει; Πῶς ἐπιδρᾷ ἡ βροχῆ ἐπὶ τῶν φυτῶν; Τι θὰ ἔπασχον αἱ κρήναι, αἱ πηγαί, καὶ οἱ ποταμοὶ ἐὰν δὲν ἔδραχε;

***Εκθεσις 7.** Περί πτηνῶν.

Τὰ πτηνὰ εἶναι γενικῶς ὠφέλιμα; Ποίας ὑπηρεσίας παρέχουσιν εἰς τὴν γεωργίαν; Ὀνομάσατε μερικὰ πτηνὰ, τὰ ὅποια μεγάλως ἐξαφανίζουσι τὰ καταστρεπτικὰ ἕντομα. Τί εἶδους πτηνὸν εἶναι ἡ χελιδὼν; Ποῖον ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν ἔχει ἡ χελιδὼν; Τί γνωρίζετε περὶ τῆς γλαυκῆ;

***Εκθεσις 8.** Περί ξύλων.

Τί κατασκευάζει ἐκ τῶν ξύλων ὁ ἀνθρακὺς; Τί ὁ ξυλοσχίστης; Τί ὁ λεπτιουργός; Ποία δένδρα μᾶς δίδουσι σκληρὸν ξύλον; Ποία ἔχουσι λευκὸν ξύλον; Τί κατασκευάζει ἐκ τῶν ξύλων ὁ τέκτων; Τί ὁ βαρελοποιός; Τί ὁ ἀμαξουργός, τὸ ἔναυπηγός;

***Εκθεσις 9.** Περί σιτηρῶν.

Πόθεν λαμβάνομεν τὸ ἄλευρον; Εἰς τί χρησιμεύει τὸ ἄλευρον; Κατὰ ποίους μῆνας σπείρομεν τὸν σίτον; Πότε τὸν θερίζουσι; Μόνον ὁ σίτος μᾶς δίδει ἄλευρον; Εἰς τί χρησιμεύει ἡ κριθὴ κυρίως εἰς τὰ μέρη μας; Εἶνε χρήσιμος ἡ κριθὴ εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ζύθου; Ποῖον ἄλλο φυτὸν χρησιμεύει εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ζύθου; (ἡ βρυονία). Τί εἶδους εἶναι ὁ ἄρτος ὁ κατασκευαζόμενος ἐκ βρίζης (σιτάλευρος). Τί εἶναι ἡ σεμίδαλις; Τί κατασκευάζομεν ἐξ αὐτῆς; Εἰς τί χρησιμεύει ἡ βρώμη; Εἰς τί ὁ ἀραβόσιτος; Εἰς τί ἡ κέγχρος (κεχρί); Ποῦ κυρίως φύεται ἡ ὄρυζα; Τί εἶδους ἔδαφος ἀπαιτεῖ ἡ ὄρυζα καὶ εἰς τί χρησιμεύει. Εἰς τί χρησιμεύει τὸ ζαχαροκάλαμον, πόθεν κυρίως κατάγεται;

***Εκθεσις 10.** Περί φυκῶν.

Ποῦ ζῶσι τὰ φύκη; Τί χρῶμα ἔχουσι συνήθως; Διατί ἡ

θάλασσα εἰς πολλὰ μέρη φέρει πράσινον χρῶμα; Τί σχῆμα ἔχουσι τὰ φύκη; Ποίας διαστάσεις λαμβάνουσιν ἐνίοτε; Ἐὰν καῶσι τὰ φύκη τί παρέχουσιν; Εἰς τί χρησιμεύει ἡ σόδα; Πόθεν ἐξάγεται τὸ ἰώδιον; Εἶναι χρήσιμον τὸ ἰώδιον εἰς τὴν ἰατρικὴν; Γνωρίζετε εἰς ποίας συνήθως περιστάσεις τὸ μεταχειρίζομεθα;

***Εκθεσις 11.** Περί ἄνθους.

Ἀπὸ ποία μέρη ἀποτελεῖται τὸ ἄνθος; Τί ὀνομάζεται κάλυξ, τί χρῶμα ἔχει, ἀπὸ τί οὐγκείται; Πῶς ὀνομάζονται τὰ φυλλάρια, ἀπὸ τὰ ὅποια ἀποτελεῖται ὁ κάλυξ; Ποῖον μέρος τοῦ ἄνθου ὀνομάζεται στεφάνη; Τί χρῶμα ἔχει αὕτη; Πῶς ὀνομάζονται τὰ ἐγγρα φυλλάρια, τὰ ὅποια σχηματίζουσι τὴν στεφάνην; Τί ὀνομάζετε στήμονας; Πρὸς τί ὀμοιάζουσιν οἱ στήμονας; Πῶς ὀνομάζονται τὰ σακκίδια, τὰ ὅποια ἐκρίσκονται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ στήμονος; Ἐὰν συνθλίψωμεν ἐντὸς τῶν δακτύλων τοὺς ἀνθῆρας ἐνὸς κρίνου τί θὰ συμβῆ; Πῶς ὀνομάζεται ἡ κιτρίνη αὕτη κόνις (γύρις); Πῶς ὀνομάζεται τὸ κατώτερον μέρος τοῦ ὑπέρου; Τί περιέχει ἡ ἰσοθήκη; Τί θὰ συμβῆ ἐὰν ἀπὸ τὸ ἄνθος ἐνὸς δένδρου, οἷον μᾶς μηλέας, ἀφαιρέσωμεν τοὺς στήμονας καὶ τὸν ὑπερον; Τί συμπεραίνομεν ἐντεῦθεν;

***Εκθεσις 12.** Περί μήκωνος.

Πῶς ὀνομάζεται καλύτερον ἢ παπαροῦνα; Τί χρῶμα φέρει; Ποῦ φύεται; Ποίαν ἐποχὴν; Τί εἶδος φυτὸν εἶναι ἡ μήκων; Πῶς εἶναι τὰ φύλλα αὐτῆς; Εἰς τί χρησιμεύει ἡ μήκων ἢ ὑπνωτικὴ λεγομένη; Μόνον ὡς κοσμητικὸν φυτὸν καλλιεργεῖται; Πόθεν ἐξάγουσι τὸ ἔλαιον τῆς μήκωνος; Ἐὰν εἰς τὴν βᾶσιν τῆς κεφαλῆς, ἣτις περιέχει τοὺς σπόρους μήκωνος τῆς ὑπνωτικῆς κάμωμεν ἕντομήν τινα τί θὰ ἐβλήθῃ; Τί μᾶς παρέχει ὁ χυμὸς οὗτος;

Ἐκθεσις 13. Περί μυκήτων.

Τί εἶναι οἱ μύκητες; Πῶς ὀνομάζονται κοινῶς; Ποῦ κυρίως αὐξάνουσιν, εἰς τί χρησιμεύουσιν; Ὅλοι οἱ μύκητες τρώγονται; διατί; Πῶς ὀνομάζονται οἱ ἐκλεκτοὶ μύκητες; (ἀμάνιται ἐξ οὗ καὶ μανιτάριον). Πῶς διακρίνομεν τοὺς δηλητηριώδεις μύκητας ἀπὸ τοὺς καλοῦσι; Ὅποιαν δομὴν ἔχουσιν οἱ δηλητηριώδεις μύκητες; Τί ὀφείλουσι νὰ κάμνωσιν οἱ ἐκ τῶν βλαβερῶν μυκήτων προσβληθέντες; Εἰς τί χρησιμεύει μύκης τις φυόμενος συνήθως εἰς στελέχη ὄρους ἢ ἄλλων δένδρων (ἀγαρικὸς λεγόμενος);

Ἐκθεσις 14. Περί μετάλλων.

Ποῖα εἶνε τὰ χρησιμώτερα τῶν μετάλλων; Ποῖα λέγονται πολύτιμα μέταλλα; Ποῖα κοινά; Ποῖα οἰκιακὰ σκεύη εἶναι κατασκευασμέγα ἐκ σιδήρου; Ὅνομάσατε μερικὰ ὄπλα ἐκ σιδήρου. Ἐκ τίνος μετάλλου κατασκευάζουσι τὰς χύτρας καὶ τὰ σταθμά; Εἰς τί μᾶς χρησιμεύει ὁ ψευδάργυρος, ὁ ἄρειαλλος καὶ ὁ χυτοσίδηρος; Ἐκ τίνος μετάλλου κατασκευάζουσι τοὺς ὕδραγωγούς σωλήνας; Πόθεν κατασκευάζονται οἱ κοῖλοι κύλινδροι, οἱ χρησιμεύοντες διὰ τὴν μέτρησιν τῶν ρευστῶν; Ὅλα τὰ μέταλλα φέρουσι τὸ αὐτὸ χρῶμα;

Ἐκθεσις 15. Περί συκαμινέας.

Τί εἶναι ἡ συκαμινέα ἢ μορέα; Τί σχῆμα ἔχουσι τὰ φύλλα αὐτῆς; Τί χρῶμα ἔχει ὁ καρπὸς αὐτῆς; Ὅποιαν γένεσιν ἔχουσιν οἱ καρποὶ τῆς συκαμινέας; Τὸ ξύλον αὐτῆς εἶναι χρήσιμον; Τὸ δένδρον τοῦτο ἦτο γνωστὸν κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους; Ἐγνώριζον ἡμῶς νὰ τὸ χρησιμοποιήσωσιν πρὸς διατροφήν τῶν μεταξοσκωλήκων; Ποῖοι καὶ κατὰ ποῖον αἰῶνα διὰ πρώτην φοράν μετέφερον τὸν σπέρρον τῶν

μεταξοσκωλήκων εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν; Γνωρίζετε πῶς; Διατί ἡ Πελοπόννησος ἔλαβε τὸ ὄνομα Μορέας;

Ἐκθεσις 16. Περί Λυκούργου.

Τί ἦτο ὁ Λυκούργος; Κατὰ ποίαν ἐποχὴν ἔζη; Ποῦ ἐσοῦδασε τοὺς νόμους καὶ τὴν δικαιοσύνην; Τί γνωρίζετε ἐν συντόμῳ περὶ τῆς νομοθεσίας τοῦ Λυκούργου; Τί ἦσαν τὰ συσοίτια; Πῶς διέτασσον οἱ νόμοι τοῦ Λυκούργου νὰ ἀνατρέφονται οἱ νέοι καὶ αἱ νεάνιδες; Ποῦ ἀπέθανεν ὁ Λυκούργος;

Ἐκθεσις 17. Περί Σόλωνος.**Ἐκθεσις 18.** Περί Μιλτιάδου.**Ἐκθεσις 19.** Περί Ἀριστείδου.**Ἐκθεσις 20.** Περί τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας.

Ποῦ κεῖται ἡ Σαλαμίς; Τί συνέδῃ ἐνταῦθα; Πρὸ πόσων ἐτῶν; Ποῖος ἐκ τῶν Ἀθηναίων στρατηγῶν διεκρίθη κατὰ τὴν ναυμαχίαν ταύτην; Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ «Πάταξον μὲν, ἄκουσον δέ». Εἰς τίνα ὀφείλετο ἡ νίκη τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν ναυμαχίαν ταύτην; Τί μᾶς διδάσκει τὸ τέλος τοῦ Θερμοστοκλέους.

Ἐκθεσις 21. Περιγράψατε τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην.**Ἐκθεσις 22.** Περί τέιου.

Τί εἶναι τὸ τέιον; Πῶς ἄλλως ὀνομάζεται; Πόθεν κατάγεται; Πόσον περίπου ὕψος ἔχει τὸ δένδρῦλλον τοῦτο; Εἶναι ὄρατα καὶ εὖσσημα τὰ ἄνθη του; Ποῖον μέρος τοῦ δένδρου τοῦτου ἀποτελεῖ τὸ γνωστὸν παρ' ἡμῖν τέιον; Ἀφοῦ συλλέ-

ξωσι τὰ φύλλα τοῦ τεύχους τί τὰ κάμνουν; Πῶς πίνωμεν τὸ τεῖον; Πρέπει νὰ κάμνωμεν κατάχρησιν αὐτοῦ;

**Εκθεσις 23.* Περὶ ἵπλου.

**Εκθεσις 24.* Περιγράψατε τὴν μάμμην σας.

**Εκθεσις 25.* Περὶ Εὐαγγελίου.

Τί εἶναι τὸ Εὐαγγέλιον; Ὑπὸ τίνος ἐγγράφη; Τί σημαίνει ἡ λέξις Εὐαγγέλιον; Τί μᾶς διδάσκει τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον. Πῶς ἐγραψαν εἰς 4 Εὐαγγελιστὰι τὸ Εὐαγγέλιον;

**Εκθεσις 26.* Περὶ ἀηδόνος.

**Εκθεσις 27.* Ὑποθέσατε ὅτι μία βελόνη διηγείται τὴν ἱστορίαν της. Τί λέγει;

**Εκθεσις 28.*

Φαντάσθητε ὅτι εὗρίσκεσθε ἐνώπιον δένδρου στολισμένου τῆς πρώτης τοῦ ἔτους, αἴφνης τοῦτο ἀρχίζει καὶ ὀμιλεῖ. Πῶς διηγείται τὴν ἱστορίαν του;

**Εκθεσις 29.* Περὶ σχολείου. (Περιγραφή).

**Εκθεσις 30.* Περὶ μεταξοσκώληκος.

**Εκθεσις 31.* Περὶ Ἡρακλέους.

**Εκθεσις 32.* Περὶ Θησέως.

**Εκθεσις 33.* Περὶ Ὀμήρου.

**Εκθεσις 34.* Καταδείξατε ἐν τῷ ἐπομένῳ διηγήματι τὴν ἀλήθειαν, ἣτις περιέχεται εἰς τὸ γνωμικόν: *Ἄργια μῆτηρ κακίας.*

Ὁ Γεώργιος μεταβαίνων εἰς τὸ σχολεῖον συνήντησε καθ' ὁδὸν νέον εἴρωστον καὶ ὑγιᾶ, ἔχοντα ὅλα τὰ προσόντα δι' ἐργασίαν, ὃ ὅποιος ἔτεινε τὴν χεῖρα εἰς τοὺς διαβάτας ζητῶν βοήθειαν. (Περιγράψατε τὸ ἐξωτερικόν αὐτοῦ. Ὅποιαν ἐντύπωσιν προῦξήνησεν εἰς τὸν Γεώργιον ἢ συμπεριφορὰ αὐτοῦ). Ὁ Γεώργιος δὲν ἠλέησε τὸν ἐπαίτην. (Διὰ τί;) Εἰς τὸ σχολεῖον διηγείται τὴν συνάντησιν εἰς τὸν διδάσκαλόν του. Οὗτος χαρακτηρίζει τὸν ἐπαίτην ὡς παράσιτον (διὰ τί;) καὶ καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ἀργία μῆτηρ κακίας, τοῦναντίον δὲ ἡ ἐργασία μῆτηρ πίσις ἀρετῆς.

**Εκθεσις 35.*

Ὁ Ἄνδρέας ἔλαβεν ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ του σημαντικὸν ποσὸν παρὰ τοῦ θεοῦ του καὶ δῶρον διὸ καὶ γράφει πρὸς αὐτὸν ὅπως τὸν εὐχαριστήσῃ. Ἀπὸ πόσα μέρη δέον νὰ ἀποτελεῖται ἡ ἐπιστολή του, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ὁ Ἄνδρέας λέγει εἰς τὸν θεῖόν του πῶς μέλλει νὰ διαθέσῃ τὸ χρήμα;

**Εκθεσις 36.*

Ὑποθέσατε ὅτι εἰσθε οἰκότροφος σχολείου τινός καὶ ὅτι εὗρίσκεσθε μακρὰν τῶν γονέων σας. Γράψατε εἰς αὐτοὺς εὐχρητήριον ἐπιστολήν διὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους. Ὅποιας ἐλπίδας καὶ ὑποσχέσεις θὰ περιέχῃ αὕτη;

**Εκθεσις 37.* Περὶ ἀεροστάτιον.

**Εκθεσις 38.* Περιγράψατε ἐν οἷον δήποτε θαλάσσιον ταξίδιον σας.

Ἐκθεσις 39. Γράψατε εὐχητήριον ἐπιστολὴν εἰς φίλον σας ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ αὐτοῦ ἑορτῇ.

Ἐκθεσις 40. Ἀριθμήσατε ὅλας τὰς ἐφευρέσεις τοῦ Ἰβου αἰῶνος καὶ εἶπατε ποίαν ἐκ τούτων θαυμάζετε καὶ διατί;

Ἐκθεσις 41. Περιγράψατε ἐν ἐπιστολῇ πρὸς φίλον σας μίαν ἐκδρομὴν (τὴν 1 Μαΐου).

Ἐκθεσις 42. Εἶπατε ποίαν τῶν 4 ὥρῶν τοῦ ἔτους προτιμᾶτε καὶ διατί;

Ἐκθεσις 43. Ληγήθητε τὸν μῦθον τοῦ κίττινος καὶ μύρμηκος. Τί μᾶς διδάσκει; (Ἡ ἐργασία εἶναι ὠφέλιμος.)

Ἐκθεσις 44. Ληγήθητε τὸν μῦθον τοῦ γεωργοῦ καὶ τοῦ ὄφεως. Πρέπει νὰ εἴμεθα εὐγνώμονες;

Ἐκθεσις 45. Περιγράψατε ἐν ἐπιστολῇ πῶς διψίδετε τὰς διακοπὰς.

ΤΡΑΟΣ

SISMANOGLIO
PIEDARO

 SISMANOGLIO
MEGALLO